

LISA 7 AINEVALDKOND VÕÕRKEELED

Sisukord

1. ÜLDALUSED	2
1.1. Valdkonnapädevus	2
1.2. Ainevaldkonna õppeained, kohustuslikud ja valikõppeained ning valikkursused	2
1.3. Ainevaldkonna kirjeldus ja valdkonnasisene lõiming	3
1.4. Valdkonnaülene lõiming, üldpädevuste arengu toetamine ja õppekava läbivate teemade käsitlemine	4
1.5. Õppe kavandamine ja korraldamine	9
1.6. Hindamine	10
1.7. Õppekeskkond	10
2. AINEKAVAD	11
2.1. B1- ja B2-KEELEOSKUSTASEMEGA INGLISE KEEL	11
2.1.1. Õppeaine kirjeldus	11
2.1.2. Gümnaasiumi lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud	12
2.1.3. Õppesisu	12
2.1.4. B1-keeleskustasemega inglise keel	15
2.1.4.1. Õpitulemused	16
2.1.5. B2-keeleskustasemega inglise keel	17
2.1.5.1. Õpitulemused	18
2.1.6. Kursuste õppesisu ja hindamine	19
2.2. VALIKÕPPEAINE A2-KEELEOSKUSTASEMEL VÕÕRKEEL - SAKSA KEEL	26
2.2.1. Õppe- ja kasvatuseesmärgid	26
2.2.2. Valikõppeaine kirjeldus	26
2.2.3. Gümnaasiumi lõpuks taotletavad teadmised, oskused, hoiakud	27
2.2.4. Kursuste õpitulemused, õppesisu ja hindamine	28

2.2.5. Õppetegevus	43
2.3. VALIKÕPPEAINE A2-KEELEOSKUSTASEMEL VÕÕRKEEL -PRANTSUSE KEEL.....	44
2.3.1. Õppe- ja kasvatuseesmärgid	44
2.3.2. Valikõppeaine kirjeldus.....	44
2.3.3. Gümnaasiumi lõpuks taotletavad teadmised, oskused, hoiakud	45
2.3.4. Kursuste õpitulemused, õppesisu ja hindamine	46
2.3.5. Õppetegevus	55

1. ÜLDALUSED

1.1. Valdkonnapädevus

Võõrkeeleeõppe tulemusena kujuneb õpilastel eakohane võõrkeelepädevus vähemalt kahes võõrkeeles, mis tähendab, et õpilane:

- 1) mõistab ja vahendab võõrkeeles esitatut;
- 2) suhtleb eesmärgipäraselt ja olukohaselt nii kõnes kui ka kirjas;
- 3) loob ja esitab nii suuliselt kui ka kirjalikult eri liiki tekste;
- 4) tunneb õpitavat keelt kõnelevate piirkondade/kogukondade kultuuri;
- 5) mõistab oma kultuuri ja teiste kultuuride sarnasusi ja erinevusi ning väärtustab keelelist ja kultuurilist mitmekesisust;
- 6) väärtustab võõrkeelte oskust ja on motiveeritud keeli õppima;
- 7) kasutab võõrkeelseid veebikeskkondi, teadvustades nende võimalikke ohte;
- 8) omandab edasiseks keelte õppimiseks vajalikud oskused ja kohandab need enda vajadustele vastavaks.

1.2. Ainevaldkonna õppeained, kohustuslikud ja valikõppeained ning valikkursused

Gümnaasiumis õpitakse kohustuslikke võõrkeeli B2- või B1-keeleoskustasemel. Õpilasel, kes õpib eesti keelt teise keelena ainekava alusel, on üks kohustuslik võõrkeel.

B2-keeleskustasemega võõrkeeleks on keel, mida õpilane varasemate õpingute tulemusena valdab kõrgemal keeleskustasemel (nt B1 põhikooli lõpus) ning milles õpilase eesmärk on jõuda B2-keeleskustasemele, sõltumata sellest, kas õpitav keel oli põhikoolis A- või B-võõrkeel või on õpilane seda keelt õppinud väljaspool kooli.

B1-keeleskustasemega võõrkeeleks on keel, mille õppimine algab madalamalt keeleskustasemelt (nt A2 põhikooli lõpus) ja milles õpilase eesmärk on jõuda B1-keeleskustasemele, sõltumata sellest, kas õpitav keel oli põhikoolis A- või B-võõrkeel või on õpilane seda keelt õppinud väljaspool kooli.

Kohustuslikud kursused on:

- 1) **B2-keeleskustasemega** võõrkeel (inglise keel) **5 kursust**,
- 2) **B1-keeleskustasemega** võõrkeel (inglise keel) **5 kursust**.

Valikkursused on: **B2-keeleskustasemega** võõrkeel (inglise keel) **2 kursust**.

Valikõppeained on:

- 1) A2- keeleskustasemega võõrkeel (saksa keel) **6 kursust**;
- 2) A2- keeleskustasemega võõrkeel (prantsuse keel) **6 kursust**.

1.3. Ainevaldkonna kirjeldus ja valdkonnasisene lõiming

Võõrkeelte ainevaldkonna eesmärk on tagada, et õpilastel kujuneks eri keeltes välja suutlikkus mõista, väljendada ja tõlgendada kontseptsioone, mõtteid, tundeid, fakte ja arvamusi nii suuliselt kui ka kirjalikult (kuulamine, rääkimine, lugemine ja kirjutamine) mitmesugustes ühiskondlikes ja kultuurisituatsioonides, lähtudes enda vajadustest ja soovidest.

Võõrkeeleoskus hõlmab suutlikkust mõista kõnet, algatada, jätkata ja lõpetada vestlusi ning lugeda, mõista ja koostada tekste eri tasemetel ja eri keeltes lähtuvalt isiklikest vajadustest. Mitmekeelsus loob aluse mitmekultuurilise maailma mõistmisele ja väärtustamisele ning laiendab erinevate keelevahendite abil õpilase eneseväljendusvõimalusi. Võõrkeelte õppimine arendab süsteemset mõtlemist. Keeleõppe eesmärk on suurendada inimese keelepagasit, kus ühe võõrkeele oskus ja sellealased teadmised toetavad teis(t)e võõrkeel(t)e omandamist.

Võõrkeelte õppes lähtutakse Euroopa keeleõppe raamdokumendi põhimõtetest ning selle sõsarväljaandes kirjeldatud keeleskustasemetest. Kõigi võõrkeelte õpitulemusi on raamdokumendile toetudes kirjeldatud ühtsetel alustel. Raamdokumendi põhimõtete

rakendamine õppes võimaldab arvestada õppija eripära, lubab erineva edasijõudmisega õpilastel seada endale jõukohaseid õpieesmärke ning anda tagasisidet saavutatud kohta, toetades õpimotivatsiooni ning iseseisva õppija kujunemist.

Keeleõpe ei piirdu teatud keeleoskustaseme saavutamise ja mingiks hetkeks. Tähtis on toetada õpilaste motivatsiooni, suunata neid oma oskusi arendama, pakkuda tuge enesekindluse arengule ning võimaldada neile keelekogemusi ka väljaspool kooli, mis kõik loob eelduse elukestvaks õppeks. Keeleõpe on pidev protsess, kus edasimineku tagab ainult järjepidevus.

Võõrkeelte lõimimine teiste õppeainetega ning õppimist soodustava õppekeskkonna loomine toetavad suhtluspädevuse omandamise kõrval ka teiste üldpädevuste saavutamist. Õppijad arendavad oskust võrrelda oma keelt ja kultuuri teistega, mõista ja väärtustada nende eripära, olla sallivad ning vältida eelarvamuslikku suhtumist võõrapärasesse. Teiste kultuuride tundmine aitab teadlikumalt tajuda oma keele ja kultuuri spetsiifikat.

Võõrkeeleõpe eeldab avatud ja paindlikku meetodilist käsitust, et kohendada õpet õpilase vajaduste järgi.

Õpilaskeskse võõrkeeleõppe **tähtsamad põhimõtted** on:

- 1) õppija aktiivne osalus õppes, tema teadlik ja loov võõrkeele kasutamine;
- 2) õppija vastutus oma õppeprotsessi juhtimise ja õpitulemuste eest;
- 3) keeleõppes kasutatava materjali sisu autentsus ning vastavus õpilase vajadustele ja huvidele;
- 4) erinevate suhtluspädevust arendavate õppemeetodite kasutamine;
- 5) õpetaja kui õpilase koostööpartner ja nõustaja mitmekeelsuse pädevuse arendamisel;
- 6) vigade käsitlemine õppimise loomuliku osana, nende parandamine vastavalt õppeeesmärgile.

1.4. Valdakonnaüleline lõimimine, üldpädevuste arengu toetamine ja õppekava läbivate teemade käsitlemine

- **Üldpädevuste kujundamine võõrkeelte valdkonnas**

Kultuuri- ja väärtuspädevuse arendamisel suunatakse õpilasi väärtustama inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalinormide ning eetika seisukohalt. Oma kultuuri ja õpitavaid keeli kõnelevate maade kultuuride tundmaõppimise kaudu õpitakse mõistma, aktseptima ja austama erinevaid väärtussüsteeme ning kultuurilist eripära. Õpilast suunatakse teadvustama mitme

erineva kultuuri kooseksisteerimist nii klassiruumis kui ka väljaspool, tõhusalt tegutsema mitmekultuurilises keskkonnas ning tajuma enda erinevate keelte oskust tervikliku ja kasulikuna.

Igapäevastes suhtlussituatsioonides toimetulekuks nii kodus kui ka võõrsil on sobivate keelendite valiku kõrval vaja teada õpitavat võõrkeelt kõnelevate maade kultuuritausta ja sellest tulenevaid käitumisreegleid ning ühiskonnas kehtivaid tavasid. Seetõttu on **sotsiaalne ja kodanikupädevus** tihedalt seotud kultuuri-, väärtus- ja suhtluspädevusega. Sotsiaalse ja kodanikupädevuse kujundamisele aitavad kaasa erinevad õpitöövormid (nt rühmatöö, projektöpe, õpiränne, keelelaagrid) ning aktiivne osavõtt õpitava keelega seotud kultuuriprogrammidest või rahvusvaheline vabatahtlik tegevus.

Enesemääratluspädevus areneb võõrkeeletunnet kasutatavate teemade kaudu. Iseendaga ja inimsuhetega seonduvat saab võõrkeeletunnet käsitleda arutluste, rollimängude ning muude õpitegevuste kaudu, mis aitavad õpilastel jõuda iseenda sügavamale mõistmiseni. Õpilast toetatakse tema emotsioonide juhtimisel ja viisakusnormide omandamisel (rühma suhtluskeskkonna hoidmisel, konfliktide lahendamisel, toimetulekul esinemise või eksamitega).

Õpipädevust kujundatakse pidevalt erinevaid õpistrateegiaid rakendades (nt teabe otsimine võõrkeelsetest allikatest, sõnaraamatu kasutamine, aktiivse kontakti otsimine sihtkeele kandjate ja kultuuriruumiga, kognitiivsed ja metakognitiivsed strateegiad), eesmärgiga, et õpilane suudaks eakohaselt tasemel iseseisvalt töötada ning jätkata keelte õppimist läbi elu. Olulisel kohal on eneserefleksioon ning õpitud teadmiste ja oskuste analüüsimine (nt Euroopa keelemapi põhimõtetest lähtuvalt). Õpilast toetatakse vastutuse võtmisel oma õpingute eest - õppetegevuse osaks on aja planeerimine, oma tegevuste mõtestamine (miks), motivatsiooni hoidmine, enesehindamine ja kaaslaste toetav hindamine. Õpilane on teadlik oodatavatest õpitulemustest ja teda kaasatakse vastavalt vanusele õppetöö eesmärkide seadmisel ja tulemuste kokkuvõtvasse hindamisse.

Suhtluspädevus on võõrkeeletunnet kesksel. Võõrkeeletunnetuse eesmärgid lähtuvad otseselt suhtluspädevuse komponentidest ning nende sisust. Hea eneseväljendusoskus, teksti mõistmine ja tekstiloome on eduka suhtlemise eeldused võõrkeeltes. Suhtluspädevuse arengu toetamiseks luuakse õpperühmas õppijat toetav turvaline keskkond. Tähelepanu pööratakse tekstiloomele ja vahendamisele, näiteks vestluses osalemise oskustele (vooruvahetus, ettepanekute tegemine ja neile reageerimine, koostöö loomine ja soodustamine).

Matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogiaalase pädevusega seonduvad võõrkeeled suhtluspädevuse kaudu. Esmalt õpitakse võõrkeeles nt numbreid ning seejärel vastavalt keeleoskuse arengule mõistma erinevate elu- ja tegevusvaldkondade tekste, sh teabegraafikat või muul viisil visuaalselt esitatud teavet. Õpitakse kasutama tehnoloogilisi abivahendeid eri liiki tekste luues, korrigeerides ja esitades. Digitaalsetest allikatest info otsimine, analüüsimine, allikate, sh tehisintellekti loodud teabe usaldusväärsuse hindamine ning erinevate multimeediavõimaluste kasutamine (nt esitlemisel) toetavad digipädevuse arengut ja õpilaste õpimotivatsiooni.

Ettevõtlikkuspädevus kaasneb eelkõige enesekindluse ja julgusega, mida annab inimesele võõrkeeleskus. Toimetulek võõrkeelses keskkonnas avardab õppija võimalusi viia ellu oma ideid ja eesmärgid ning loob eeldused koostööks teiste sama võõrkeelt valdavate ea- ja mõttekaaslastega. Õppetööd lõimitakse nt. huvitegevuse, õpilaste omaalgatuslike projektidega (õpilasfirmad, üritused, külaliste vastuvõtmine), õppetöös teadvustatakse keelteoskuse rolli karjääri planeerimisel.

Digipädevuse arengu toetamine võõrkeelesõppes aitab õppijal kujuneda kohanemisvõimeliseks, elukestvaks õpet väärtustavaks ning tööturul toimetulevaks ühiskonna liikmeks, digikodanikuks. Õpilasi suunatakse kasutama digivahendeid esitluste, projektide, õppemängude loomiseks, iseseisvaks keele arendamiseks (keelesõppesrakendused), enesehindamiseks. Võõrkeelses teabekeskkonnas suunatakse õpilast turvaliselt haldama oma identiteeti, järgima küberturvalisuse ja eetika reegleid, hindama teabe usaldusväärsust.

- **Läbivate teemade rakendamise võimalusi võõrkeelte valdkonnas**

Võõrkeelte õppe eesmärgid ja teemad toetavad õpilase algatusvõimet, mõtteaktiivsust ning läbivate teemade omandamist, kasutades selleks sobivaid võõrkeelseid (autentseid) alustekste ja erinevaid pädevusi arendavaid töömeetodeid. Eelkõige on läbivad teemad seotud järgmiste teemavaldkondadega:

elukestev õpe ja karjääri kujundamine: teemavaldkonnad „Haridus ja töö”, „Inimene ja ühiskond“. Erinevate õppevormide kaudu arendatakse iseseisva õppimise oskust ja vastutusvõimet, mis on aluseks elukestva õppe harjumuste ja hoiakute omandamisel, ning suhtlus- ja koostööoskusi, mida on muu hulgas vaja tulevases tööelus. Võõrkeelesõppe kaudu omandatakse enda ning oma teadmiste ja oskuste tutvustamiseks vajalik sõnavara. Õpilastele

tutvustatakse eri ameteid, erialasid ja edasiõppimisvõimalusi ning õpitakse mõistma ja koostama nt õpingutele ja tööle kandideerimiseks vajalikke dokumente;

keskkond ja jätkusuutlik areng: teemavaldkonnad „Keskkond ja tehnoloogia”, „Inimene ja ühiskond“. Harjutatakse otsuste langetamist ja hinnangute andmist keskkonnaküsimustes, arvestades nüüdisaja teaduse ja tehnoloogia arengu võimalusi (sh piiranguid), ning majanduslikke kaalutlusi. Kujundatakse valmisolekut tegelda keskkonnakaitseküsimustega kriitiliselt mõtleva kodanikuna nii isiklikul, ühiskondlikul kui ka ülemaailmsel tasandil ning rakendada loodussäästlikke ja jätkusuutlikke tegutsemis- ning majandamisviise;

kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: teemavaldkonnad „Eesti ja maailm“, „Haridus ja töö“, „Inimene ja ühiskond“. Õpilasi suunatakse mõistma ühiskonna toimimise põhimõtteid ning kodanikualgatuse tähtsust, ettevõtluse rolli ühiskonnas ja sellega seotud mõjusid ning kujundama oma seisukohti teemaga seotud eetilistes küsimustes. Gümnaasiumis on peamine eesmärk kujundada õpilastes vajalikke praktilisi oskusi kohalikul ja riigi tasandil otsustamiseks ning majandusel osalemiseks;

kultuuriline identiteet: teemavaldkonnad „Eesti ja maailm”, „Kultuur ja looming“, „Inimene ja ühiskond“. Toetatakse jätkuvalt omakultuuri väärtustamist, huvi teiste kultuuride vastu ning eelarvamusteta ja teadlikku suhtumist neisse. Õpilaste teadmisi erinevatest kultuuridest laiendatakse ja sünteesitakse eri ainete tundides tervikuks, luuakse võimalusi erinevate rahvaste ja kultuuridega tutvumiseks nii kirjanduse, interneti ja meedia kui ka vahetu kogemuse kaudu. Õpilasi julgustatakse arutlema selle üle, mis kaasneb teises kultuuriruumis elamisega;

teabekeskond ja meediakasutus: teemavaldkonnad „Keskkond ja tehnoloogia“, „Inimene ja ühiskond“. Õpilasi suunatakse tegema meediatarbijana iseseisvaid valikuid ning neid põhjendama, lähtudes oma huvidest ja vajadustest; arutlema avalikus ruumis tegutsemise reeglite üle, mõistma meediamajanduse rolli ühiskonnas ning üleilmastumise mõjusid meedia sisule ja inimeste meediakasutusharjumustele;

tehnoloogia ja innovatsioon: teemavaldkonnad „Keskkond ja tehnoloogia“, „Inimene ja ühiskond“. Õpilasi suunatakse mõistma tehnoloogiliste uuenduste mõju inimeste töö- ja eluviisile, elukvaliteedile ja keskkonnale ning seeläbi kujundama oma seisukohti teemaga seotud eetilistes küsimustes. Eesmärk on kujundada positiivseid hoiakuid tehnoloogilise innovatsiooni ja sellega seonduvate karjäärivõimaluste suhtes, valmisolekut kasutada info- ja

kommunikatsioonitehnoloogiat eluliste probleemide lahendamiseks ning oma õppimise ja töö tõhustamiseks;

tervis ja ohutus: teemavaldkonnad „Keskkond ja tehnoloogia“, „Inimene ja ühiskond“. Taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning aitama kaasa tervist edendava turvalise keskkonna loomisele;

väärtused ja kõlblus: kõik teemavaldkonnad. Õpilasi suunatakse arutlema isiklike väärtushoiakute ja kõlbeliste tõekspidamiste üle; respektierima erinevaid vaateid ning kaitsma ja põhjendama enda seisukohti; mõistma, et mitmekesisus on rikkus. Kesksel kohal on kriitilise mõtlemise ja argumenteerimisoskuse arendamine, asjakohase teabe kogumine ja üldistuste tegemine, tuues esile seoseid erinevate valdkondade, varasemate teadmiste ja kogemustega ning väärtussüsteemide, maailmapildi ja maailmavaate küsimustega.

▪ Lõiming teiste valdkonnapädevuste ja õppeainetega

Võõrkeeleeõppes kasutatavad materjalid täiendavad teadmisi, mida õpilane omandab teistes õppeainetes, andes õpilasele keelevahendid erinevate valdkondade teemade käsitlemiseks.

Võõrkeelte omandamisel tuleks kasutada koostöös teiste ainevaldkondadega keeleoskuse integreeritud õppematerjale, s.o lõimitud aine- ja keeleõpet (LAK-õpe, keelekümbelus).

Võõrkeeli oskav õpilane pääseb muu hulgas ligi võõrkeelsetele lisateabeallikatele (teatmeteostele, kirjandusele, internetile jt), toetades sel moel materjali otsimist mõne teise õppeaine jaoks.

Keel ja kirjandus. Võõrkeelte valdkonnal on kõige otsesem seos keele ja kirjandusega, sest mõlemas arendatakse oskust kasutada keelt erinevates suhtlusolukordades, et saavutada oma eesmärgid, arvestades suhtlusnorme ja keelekasutustavasid. Mõlemas valdkonnas arendatakse kirjalikku ja suulist eneseväljendusoskust, luuakse tekste ning õpitakse neist aru saama. Kõik need teadmised ja oskused kantakse järgmist keelt õppides üle uude kultuurikonteksti.

Matemaatika. Matemaatikapädevuse arengut toetab numbrite tundmise ja arvutamise kõrval erinevates alustekstides sümbolite, graafikute, tabelite ning diagrammide abil esitatud teabe mõistmise, seostamise ja edastamise oskuse arendamine. Mõlemas valdkonnas arendatakse funktsionaalset lugemisoskust, oskust loogiliselt arutleda ja põhjendada, suutlikkust ennast selgelt ja täpselt väljendada.

Loodus- ja sotsiaalsed. Lõiming saavutatakse erinevate teemavaldkondade ja nendes kasutatavate alustekstide ning õppetegevuste kaudu. Võõrkeelte õppes juhitakse õpilasi muu hulgas väärtustama looduslikku mitmekesisust ning vastutustundlikku ja säästvat eluviisi; ära tundma kultuurilist eripära ning järgima üldtunnustatud käitumisreegleid; omandama teadmisi kodanikuõigustest ning -vastutusest; kujundama oma arvamust ning olema aktiivne ja vastutustundlik kodanik.

Kunstiained. Kunstipädevusega puututakse kokku kultuurilise teadlikkuse kujundamise kaudu, õppides tundma eri maade kultuuripärandit nii teemade kui ka vahetute kunstielamuste kaudu (kino, teater, kontserdid, muusika, näitused, muuseumid jm). Õpilasi suunatakse märkama ja väärtustama erinevaid kultuuritraditsioone, kunstide mitmekesisust ning maailma kultuurilist eripalgelisust.

Kehaline kasvatus. Kehakultuuripädevus seostub võõrkeeltes tervisliku eluviisi ja kehalise aktiivsuse väärtustamisega. Võõrkeeleõppes (nii nagu kehalises kasvatuseski) on oluline salliv suhtumine kaaslastesse.

1.5. Õppe kavandamine ja korraldamine

Õpet kavandades ja korraldades:

- 1) lähtutakse õppekava alusväärtustest, gümnaasiumi sihiseadest, üldpädevustest, valdkonnapädevusest, gümnaasiumi lõpuks taotletavatest teadmistest, oskustest ja hoiakutest ning õpitulemustest ja kooli õppekavas sätestatud õppesisust ning lõimingust teiste õppeainete ja läbivate teemadega, toetatakse lõimingut teiste õppeainete ja läbivate teemadega;
- 2) arvestatakse didaktika nüüdisaegsete käsituste ja ainevaldkonnas toimunud arengutega, võetakse arvesse kohalikku eripära ning muutusi ühiskonnas;
- 3) võimaldatakse õppida üksi ning koos teistega (iseseisvad, paaris- ja rühmatööd), et õpilased kujuneksid aktiivseiks ning iseseisvaks õppijaiks;
- 4) arvestatakse õpilaste individuaalseid eripärasid ja võimeid, kasutatakse selleks diferentseeritud sisu ja raskusastmega ning sobivat pingutust nõudvaid ülesandeid, mille sisu ja raskuste toetavad individualiseeritud käsitlust ning suurendavad õpimotivatsiooni;
- 5) hoitakse tähelepanu all motivatsiooni ja huvi säilimist ning kasvatamist, reageeritakse õpiraskustele ning pakutakse õpiabi;

- 6) kasutatakse autentset keelematerjali ning nüüdisaegset õppekirjandust, sh digimaterjale ja -vahendeid;
- 7) mitmekesistatakse nii füüsilist kui digiõppekeskkonda mh virtuaalsuhtlusvõrgustikega, võimaldatakse siduda õpet koolivälise eluga, et kogu ainekäsitus oleks võimalikult elulähedane, õpilasele eakohane ja tähenduslik.

Õppesisu sätestatakse kooli valdkonnakavas, valiku teeb võõrkeeletajaja koostöös õppijatega arvestusega, et see toetab õpitulemuste, üldpädevuste ja valdkonnapädevuse ning ainepädevuste saavutamist.

1.6. Hindamine

Õpitulemuste hindamise eesmärk on toetada õpilase arengut, innustada õpilast sihikindlalt õppima, suunata tema enesehinnangu kujunemist, hoida huvi võõrkeelte õppimise vastu ning luua niiviisi alus elukestvatele võõrkeeleõppele. Hindamisel lähtutakse gümnaasiumi riikliku õppekava üldosa sätetest.

Rakendatakse nii diagnostilist, kujundavat kui ka kokkuvõtvat hindamist, mida esitatakse nii sõnaliste hinnangute kui ka numbriliste hinnatena.

Diagnostilise hindamise käigus selgitatakse välja õpilaste eelteadmiste ja oskuste tase, ainealased väärarusaamad ja spetsiifilised õpiraskused, et kavandada järgnevat õppimist ja õpetamist. Õppeprotsessi käigus rakendatakse kujundavat hindamist, kus õpilane saab suulist ja kirjalikku tagasisidet oma õpitulemuste saavutamise taseme ning tugevate külgede ja arenguvõimaluste kohta. Sõnaline hinnang sisaldab juhiseid edasiseks, annab tagasisidet lisaks õpitulemuste saavutatusele väärtushinnangute ja -hoiakute ning õpioskuste saavutamise kohta ning suunab ennast analüüsima, võttes vajaduse korral abiks nt Euroopa keelemapi või õpimapi. Kokkuvõttev hindamine toimub üldjuhul õppeperioodi või mahuka õppeteema lõpul, et kontrollida nii õppetöös püstitatud eesmärkide täitmist kui riikliku õppekavaga sätestatud õpitulemuste saavutatust. Kokkuvõttev hinne võib kujuneda õppeperioodi jooksul toimunud hindamise tulemusena, seejuures arvestatakse, et hinnatel võib sõltuvalt töö mahust olla erinev kaal.

1.7. Õppekeskkond

Kool korraldab õppe:

- viisil, kus luuakse üksteist austav, vastastikku hooliv ja toetav, turvaline, kiusamis- ja vägivallavaba õppekeskkond, mis rajaneb usalduslikel suhetel, sõbralikkusel ja heatahtlikkusel ning kus märgatakse ja tunnustatakse kõiki õpilase pingutusi ja õpiedu;
- soovitatavalt rühmades, mille suurus on kuni 15 õpilast;
- soovitatavalt ruumis, kus on võimalik liikumist eeldavateks tegevusteks (nt rühmatööd, õppemängud) inventari ümber paigutada;
- ruumis, kus saab kasutada digitehnoloogiat, -keskkondi ja -materjale;
- kasutades ka koolivälise füüsiliste ja digiõppekeskkondade võimalusi, nt muuseumid, näitused, teater, kino, kontserdid, õpilasvahetus, õppereisid, kohtumised õpitavat keelt emakeelena kõnelejatega jne, et rakendada õppimist toetavaid ja mitmekesistavaid õppevorme (nt projekt- ja reisiõpe) ja -tegevusi.

2. AINEKAVAD

2.1. B1- ja B2-KEELEOSKUSTASEMEGA INGLISE KEEL

2.1.1. Õppeaine kirjeldus

Gümnaasiumis õpitakse võõrkeelt tasemepõhiselt. Õppes kasutatakse kommunikatiivse keeleõppe põhimõtteid ning aktiivõppemeetodeid. Rõhk on interaktiivsel õppimisel ja õpitava keele kasutamisel. Rakendatakse paaris- ja rühmatööd, toetatakse võõrkeelse suhtlus- ja esinemisoskuse väljakujunemist, nt väitlused, referaadid, uurimistööd, esitlused, sh multimeedia, suhtlusportaalid, blogid jne. Õpilasi ergutatakse kasutama keelt ka teiste ainete õppimisel ja väljaspool kooli.

Gümnaasiumi keeletunnis suheldakse õpitavas võõrkeeles. Teemavaldkonnad on ühised nii B1- kui ka B2-keeleoskustasemega võõrkeeltele. **Kuus teemavaldkonda (inimene ja ühiskond; inimene ja keskkond; Eesti ja maailm; kultuur ja looming; haridus ja töö; teadus ja tehnoloogia)** ja nende alateemad on igapäevaelus omavahel läbi põimunud ning nii käsitletakse neid ka keeleõpetuses.

Teemasid käsitledes peetakse silmas kursuse keeletaset, õpilaste huve ning teemade päevakohasust. Sõnavara ja grammatika omandatakse keelt kontekstis eesmärgipäraselt kasutades ning gümnaasiumi lõpuks jõutakse keelereeglite teadliku rakendamiseni.

Kultuuriteadlikkuse kujundamisel juhitakse õpilase tähelepanu emakeeles ja õpitavas võõrkeeles suhtlemise erinevustele ning neid erinevusi selgitavatele kultuurinähtustele.

Õppes on endiselt oluline õpioskuste arendamine, mis toetab edasisi võõrkeeleeõpinguid ning paneb aluse elukestvatele õppele.

2.1.2. Gümnaasiumi lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud

B2-sihttasemega võõrkeel	B1-sihttasemega võõrkeel
Gümnaasiumilõpetaja on omandanud võõrkeeleoskuse B2-tasemel, mis tähendab, et ta:	Gümnaasiumilõpetaja on omandanud võõrkeeleoskuse B1-tasemel, mis tähendab, et ta:
1) saab kuulates aru erinevat tüüpi autentsetest tekstidest ja tuleb igapäevases suhtluses edukalt toime;	1) saab kuulates aru erinevat tüüpi autentsete tekstide põhisisust ja tuleb igapäevases suhtluses enamasti toime;
2) vestleb spontaanselt ja ladusalt; selgitab oma vaatenurka ning kaalub kõnealuste seisukohtade tugevaid ja nõrku külgi;	2) osaleb ettevalmistuseta suulises vestluses, kui kõneaine on tuttav; väljendab mõtteid võrdlemisi ladusalt, kuid üldsõnaliselt;
3) mõistab lugedes erinevat liiki faktipõhiseid ja kirjandustekste, ehkki spetsiifilised terminid ja idiomatilised väljendid võivad tekitada raskusi;	3) mõistab lugedes igapäevaelu käsitlevaid faktipõhiseid ja lihtsaid kirjandustekste;
4) kirjutab erilaadilisi sidusaid ja loogilisi tekste, vajaduse korral sünteesides ja hinnates mitmest allikast pärit infot ja seisukohti;	4) kirjutab seotud teksti reaalsest või kujuteldavast sündmusest;
5) kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (seletussõnaraamatut, internetti) vajaliku info otsimiseks ka teistes valdkondades;	5) kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (tõlkesõnaraamatut, internetti) vajaliku info otsimiseks ka teistes valdkondades
6) kasutab õpitavat keelt, et tarbida kultuuri (kirjandust, muusikat, filmikunsti, meediat);	6) kasutab õpitavat keelt, et tarbida kultuuri (kirjandust, muusikat, filmikunsti, meediat);
7) selgitab oma ja teisele kultuurile omaseid kultuuritavasid ning nende erinevuste tõttu tekkida võivaid arusaamatusi;	7) käitub erinevates olukordades vastava kultuuri suhtlusnormide kohaselt;
8) seab eesmärged ja hindab nende saavutatuse taset ning valib ja vajaduse korral muudab oma õpistrateegiaid;	8) seab eesmärged ja hindab nende saavutatuse taset ning valib ja vajaduse korral muudab oma õpistrateegiaid;
9) kasutab võõrkeeles õppes omandatud teadmisi ja oskusi teiste õppeainete omandamisel ja vastupidi.	9) kasutab võõrkeeles õppes omandatud teadmisi ja oskusi teiste õppeainete omandamisel ja vastupidi.

2.1.3. Õppesisu

Teemavaldkonnad on ühised nii B1-kui ka B2-keeleoskustasemega võõrkeeltele.

1. Eesti ja maailm

- Eesti riik ja rahvas:

- 1) omariiklus ja kodanikuks olemine, riigikaitse;
- 2) geograafiline asend ja kliima;
- 3) rahvastik: põhirahvus, muukeelne elanikkond, uusimmigrandid;
- 4) mitmekultuuriline ühiskond.
 - Eesti keel ja eesti meel:
 - 1) rahvuslik identiteet;
 - 2) kultuuritraditsioonid;
 - 3) kodukoha lugu.
 - Eesti ja teised riigid:
 - 1) Eesti Euroopa Liidu liikmesriik: ELi liikmesriigid, ELi töökorraldus;
 - 2) Eesti koht maailmas: rahvusvaheline koostöö.

2. Kultuur ja looming

- Kultuur kui looming:
 - 1) looming: kirjandus, kujutav kunst, helilooming, arhitektuur, tarbekunst, käsitöö jne;
 - 2) rahva ajalooline kultuurimälu;
 - 3) loova mõtte arendamine kogemuse kaudu;
 - 4) loomeprotsessi soodustavad või takistavad tegurid (nt olme, perekond, ühiskonnakord, tavad).
- Kultuuritraditsioonid ja tavad:
 - 1) rahvapärимused, muistendid, muinasjutud, vanasõnad ja kõnekäänud kui rahvatarkuse varamu;
 - 2) erinevate rahvaste kultuuritraditsioone, tavasid ja uskumusi.

3. Teadus ja tehnoloogia

- 1) teaduse- ja tehnikasaavutused ning nende rakendamine igapäevaelus;
- 2) teabekeskkond: infootsing ja -vahetus;
- 3) keeletehnoloogilisi rakendusi igapäevaelus: elektroonsed sõnastikud, keeleõppematerjalid,
- 4) arvutipõhine keeleõpe, tõlkeabiprogrammid jne;
- 5) biotehnoloogia igapäevaelus: olmekeemia, kosmeetika- ja toiduainetööstus jne.

4. Haridus ja töö

- Pere ja kasvatus:

- 1) perekond; peresuhted, laste ja vanemate omavaheline mõistmine ning üksteisest hoolimine;
- 2) kasvatus: viisakusreeglid, käitumisnormid, väärtushinnangute kujundamine, salliv eluhoiak jne.
 - Haridus:
 - 1) riiklikud ja eraõppeasutused, koolitused;
 - 2) kohustuslik kooliharidus, iseõppimine;
 - 3) koolikeskkond ja -traditsioonid; noorteorganisatsioonid;
 - 4) edasiõppimisvõimalusi Eestis ja välismaal;
 - 5) elukestev õpe.
 - Tööelu:
 - 1) teadlik eneseteostus; elukutsevaliku võimalusi ja karjääri planeerimine;
 - 2) tööotsimine: eluloo (CV) koostamine, tööleping, töövestlus;
 - 3) töö kui toimetulekuallikas; raha teenimine (nt sissetulekud ja väljaminekud, hinnad); tööpuudus;
 - 4) vastutustundlik suhtumine oma töösse; hoolivus enese ja teiste suhtes;
 - 5) töötaja ning tööandja õigused ja vastutus, ametiühingud, katseaeg, osalise või täisajaga töö,
 - 6) puhkus;
 - 7) suhted töökollektiivis; meeldiv ja sundimatu miljö, motiveeritud töötaja;
 - 8) vajalikud eeldused oma tööga toimetulekuks;
 - 9) puuetega inimeste töö.

5. Inimene ja ühiskond

- Inimene kui looduse osa:
 - 1) eluring: sünd, elu ja surm;
 - 2) tasakaal inimese ja looduse vahel (loodushoidlik eluviis, aukartus looduse ees);
 - 3) elulaad ehk olemise viis (nt loodushoidlik ja inimsõbralik, tervislik).
- Inimene kui indiviid:
 - 1) inimese loomus ja käitumine, vastuoludesse sattumine;
 - 2) iga inimese kordumatu eripära;
 - 3) väärtushinnangud, vaated elule ja ühiskonnale;
 - 4) inimsuhted: isiklikud, emotsionaalsed; sotsiaalsed;

5) erinevad inimesed ja rahvad (keele- ja kultuurierinevused, käitumistavad, kõlblusnormid).

▪ Inimestevaheline suhtlus:

1) suhtlusvahendid: loomulik keel ja kehakeel (sõnavalik, žestid, miimika jne);

2) meedia kui suhtluskanal ja -vahend.

▪ Ühiskond kui eluvalduste kogum:

1) majanduselu: tõusud ja mõõnad, healuühiskond;

2) sotsiaalsfäär, elatustase, heategevus;

3) ebaterved eluviisid, kuritegevus.

6. Inimene ja keskkond

▪ Geograafiline keskkond:

1) keskkonna ja inimese suhted, keskkonnateadlikkus: looduslik tasakaal, puutumatu loodus;

2) tööstus ja kultuur, kaitsealad; saasteallikad;

3) loodusliku tasakaalu kadumisest tingitud ohud keskkonnale ja inimestele; kliima ja

4) kliimamuutused;

5) keskkonna jätkusuutlik areng.

▪ Elukeskkond:

1) elutingimused erineva kliima ja rahvastusega aladel;

2) sotsiaalsete hüvede olemasolu ja nende kättesaadavus (nt arstiabi, pensionid, riiklikud toetused ja

3) fondid, abirahad, soodustused puuetega inimestele jne);

4) säästlik eluviis;

5) sotsiaalne miljöö: põhirahvusest koosnev või mitmekeelne ja -kultuuriline ühiskond; lähinaabrid.

2.1.4. B1-keeleskustasemega inglise keel

B1-keeleskustaset iseloomustab: selge kirjakeel, lühikesed lood, faktiteadmised; tuttavad igapäevased (ja lihtsamad abstraktsed) teemad, isiklik arvamus; igapäevakeeles hakkamasaamine.

2.1.4.1. Õpitulemused

Võõrkeeleeõppe tulemusena kujuneb õpilastel B1-keeleskustaseme võõrkeelepädevus, mis tähendab, et õpilane:

- 1) mõistab olulist endale tuttavat teemal, nagu töö, kool, vaba aeg vm.
- 2) saab enamasti hakkama välisriigis, kus vastavat keelt räägitakse.
- 3) koostab lihtsat teksti tuttavat või endale huvipakkuval teemal.
- 4) kirjeldab kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmärke ning põhjendab ja selgitab lühidalt oma arvamusi ja plaane.
- 5) on kursis õpitavat keelt kõnelevate piirkondade/kogukondade oluliste faktidega, mõistab oma kultuuri ja teiste kultuuride sarnasusi ja erinevusi ning väärtustab keelelist ja kultuurilist mitmekesisust.
- 6) väärtustab võõrkeelte oskust ja on motiveeritud keeli õppima, kasutab võõrkeelseid veebikeskkondi, teadvustades nende võimalikke ohte ning omandab edasiseks keelte õppimiseks vajalikud oskused ja kohandab need enda vajadustele vastavaks.

KUULDU MÕISTMINE: selge häälduse ja loomuliku tempoga üldkeelne kõne; autentne ja vahetu suhtlus või salvestatud tekst tuttavat, igapäevasel teemal; taipab peamist sõnumit ja üksikasju.

- 1) mõistab olulist teavet autentses igapäevaelu tekstis;
- 2) mõistab selge ülesehituse ja sõnastusega ning visuaalsete vahenditega illustreeritud esitlust või ettekannet;
- 3) mõistab selge ülesehituse ja sõnastusega monoloogi, kui kõneldakse üsna aeglaselt;
- 4) järgib üksikasjalikke juhtnööre, kui teema on tuttav;
- 5) mõistab teadaandeid lennu- või muus jaamas, lennukis, bussis ja rongis, kui hääldus on selge, kõneldakse tavalise kiirusega ja taustamüra on minimaalne.

LOETU MÕISTMINE: loeb ja mõistab selge arutluskäiguga pikemaid tekste erinevatel teemadel (selge hääldusega), suudab jälgida sündmuste arengut ning leiab vajaliku info (vajadusel mitmest tekstist); detailid ja nüansid võivad jääda selgusetuks.

- 1) mõistab sündmusi, tundeid ja soove kirjeldavaid isiklikke kirju ja postitusi määral, mis lubab pidada regulaarset kirjavahetust;
- 2) mõistab sageli esinevate sõnadega kirjutatud meediatextides kohtade, sündmuste, selgelt väljendatud tunnete ja seisukohtade kirjeldusi;

- 3) mõistab sündmustikku lihtsamates selge süžeeaga ilukirjandustekstides, mis koosnevad peamiselt sageli esinevatest sõnadest.

SUULISED TOIMINGUD: osaleb vestluses tuttavatel teemadel, kirjeldab lühidalt (lähiümbrus, huvid, inimesed, enesetutvustus, jne) kuid võib vajada abi; kasutab lihtsamaid grammatilisi konstruktsioone, põhisojavara ning käibefraase valdavalt õigesti, kuid kõnes esineb (hääldus)vigu ja sõnade otsimist (vajab vestluskaaslase abi).

- 1) avaldab arvamust, edastab ja küsib teavet igapäevaelu sündmuste või isiklike asjade kohta;
- 2) kirjeldab kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmärke ning põhjendab ja selgitab lühidalt oma seisukohti ja plaane;
- 3) toob esile tähtsamad sündmused selge ülesehitusega ja igapäevakeeles kirjutatud jutustuses ning selgitab nende tähtsust ja nendevahelisi seoseid;
- 4) esineb ettevalmistamata üldsõnaliselt endale tuttavatel teemadel, väljendudes võrdlemisi selgelt ja arusaadavalt;
- 5) vastab esinemisjärgsetele küsimustele, kuid võib paluda küsimust korrata;
- 6) edastab oma sõnumi arusaadavalt, kuigi rääkimise ajal on märgata teiste keelte rõhu, intonatsiooni ja/või rütmi mõju.

KIRJALIKUD TOIMINGUD: kirjutab õpitud teemadel lühikesi jutustavat laadi tekste, lihtsaid tarbetekste, kirjeldab tegelikku või kujuteldavat sündmust, väljendab ja vahendab tundeid, mõtteid, arvamusi ning kogemusi. Koostab eri allikatest pärineva info põhjal kokkuvõtte. Kasutab piiratud hulgal teksti sidumise võtteid (sidesõnad, asesõnaline kordus), keelelised ebatäpsused ei takista kirjutatu mõistmist.

- 1) kirjutab igapäevaseid tarbetekste;
- 2) kirjeldab tegelikku või kujuteldavat sündmust või kavandatud tegevust;
- 3) vahendab lihtsa seotud teksti abil, kogemusi, kirjeldab tundeid ja reaktsioone ning põhjendab neid;
- 4) kirjutab arutlust ja üksikasjalikke kirjeldusi mitmesugustel tuttavatel teemadel.

2.1.5. B2-keeleoskustasemega inglise keel

B2-keeleoskustaset iseloomustavad: erinevad keeleregistrid; oma huvivaldkonna ja erialaga seonduvad laialdased, sh abstraktsed teemad, argumenteeriv, nii enda kui teiste arvamusi vahendav keelekasutus.

2.1.5.1. Õpitulemused

Võõrkeeleeõppe tulemusena kujuneb õpilastel B2 keeletaseme võõrkeelepädevus, mis tähendab, et õpilane:

- 1) mõistab keerukate abstraktsel või konkreetsel teemal tekstide ning erialase mõttevahetuse tuuma.
- 2) vestleb spontaanselt ja lodusalt sihtkeele kasutajatega.
- 3) loob paljudel teemadel selget, üksikasjalikku teksti ning selgitab oma vaatenurka, esitades erinevate valikute tugevaid ja nõrku külgi.

KUULDU MÕISTMINE: loomuliku tempoga, keeruka sisuga mõttevahetus mitme inimese vahel (nt väitlus), elav suuline kõne ja salvestised nii konkreetsel kui abstraktsel teemadel (vestlus, loeng, ettekanne jne) erinevates keeleregistrites (ametlik, poolametlik), mõistmist võivad takistada taustamüra, keelenaljad, idioomid ja keerukad keelekonstruktsioonid.

- 1) mõistab üksikasjalikult, mida talle vestluses öeldakse;
- 2) eristab kirjakeelse loengu või ettekande põhiteemat;
- 3) jälgib keerukat mõttekäiku tuttavatel teemadel selge hääldega esitatud loengust;
- 4) mõistab kõneleja seisukohta ja eristab seda esitatud faktidest;
- 5) mõistab isegi mürarikas keskkonnas normaalse kiirusega edastatud teadaandeid ja sõnumeid.

LOETU MÕISTMINE: loeb pikki ja keerukaid sh abstraktseid tekste, leiab neist asjakohase teabe ning oskab selle põhjal teha üldistusi teksti mõtte ja autori arvamuse kohta. Loeb iseseisvalt, kohandades lugemise viisi ja kiirust sõltuvalt tekstist ja lugemise eesmärgist. Raskusi võib olla idioomide ja kultuurispetsiifiliste vihjete mõistmisega.

- 1) võrdleb erinevaid teoseid, nende teemasid, tegelasi ja stseene, tuues välja sarnasusi ja erinevusi ning selgitades nende vaheliste seoste tähtsust;
- 2) omab suurt aktiivset lugemissõnavara, kuid raskusi võib olla haruldaste idioomide mõistmisega;
- 3) mõistab kaasaegseid probleemartikleid ja ülevaateid, kus autorid väljendavad lahknevaid hoiakuid ja eriarvamusi;
- 4) mõistab, kas tekstis esitatakse fakte või püütakse lugejat milleski veenda;
- 5) loeb erinevaid tekste ajaviiteks suurel määral iseseisvalt, kasutades valikuliselt asjakohaseid teatmeallikaid.

SUULISED TOIMINGUD: esineb pikemate monoloogidega, esitab selgeid, üksikasjalikke kirjeldusi, põhjendab/kaitseb oma seisukohti; suhtleb erinevatel teemadel, juhib vestlust ja annab tagasisidet; jälgib oma keelekasutust, valib sobiva keeleregistri, vajadusel sõnastab öeldu ümber ja parandab enamiku vigadest; kasutab tõhusalt prosoodilisi vahendeid (rõhku, intonatsiooni, rütmi), kõnerütmis ja -tempo võib olla tunda emakeele mõju.

- 1) räägib aktiivselt kaasa vabas mõttevahetuses, kui kõneaine on tuttav;
- 2) esitab, põhjendab ja kaitseb oma arvamust, annab asjakohaseid selgitusi ja kommentaare;
- 3) esitab selgeid, üksikasjalikke kirjeldusi ja ettekandeid mitmesugustel teemadel;
- 4) vajaduse korral kaldub ettevalmistatud tekstist spontaanselt kõrvale ja peatub kuulajaskonda huvitavatel küsimustel;
- 5) vastab esinemisjärgsetele küsimustele lüüsi, sundimatult ja pingutuseta;
- 6) kasutab küllalt tõhusalt prosoodilisi vahendeid (rõhku, intonatsiooni, rütmi) oma sõnumi edastamiseks, kuigi kõnes võib märgata teiste keelte mõju.

KIRJALIKUD TOIMINGUD: kirjutab seotud, loogilisi tekste konkreetsetel ja üldisematel teemadel, põhjendab oma seisukohti ja eesmäärke. Refereerib nii kirjalikust kui ka suulisest allikast saadud infot. Kasutab erinevaid keeleregistreid sõltuvalt adressaadist, eristades isiklikku ja ametlikku stiili. Varieerib väljendust korduste vältimiseks, ebatäpsused lausestuses (eriti kui teema on võõras) ei sega kirjutatu mõistmist. Kasutab lausesiseseid kirjavahemärke enamasti reeglipäraselt.

- 1) esitab selgeid, üksikasjalikke kirjeldusi ja ettekandeid mitmesugustel teemadel;
- 2) kirjutab selgeid, üksikasjalikke kirjeldusi tegelikest või kujuteldavatest sündmustest ja kogemustest, mõttekäik on selgelt jälgitav ja tekst järgib žanrinõudeid;
- 3) kirjutab arvamuskirjutisi, esitades põhjendatud poolt- või vastuväiteid ning selgitades võimalike seisukohtade eeliseid ja puudusi;
- 4) kirjutab argumenteeritud ettekandeid vm tekste, sünteesides eri allikatest pärit infot ja arutluskäike;
- 5) kirjutab vajaduse korral abimaterjale kasutades piisavalt õigesti, et pidada kirjavahetust ametiasutustega.

2.1.6. Kursuste õppesisu ja hindamine

Kursus 1 (10.klass)

Teemavaldkond Inimene ja ühiskond	
Teema	Õppesisu
1. Inimene kui indiviid	<ul style="list-style-type: none"> ▪ inimese loomus ja käitumine, vastuoludesse sattumine ▪ iga inimese kordumatu eripära ▪ väärtushinnangud, vaated elule ja ühiskonnale ▪ inimsuhted: isiklikud, emotsionaalsed; sotsiaalsed ▪ erinevad inimesed ja rahvad (keele- ja kultuurierinevused, käitumistavad, kõlblusnormid)
2. Elukeskkond	<ul style="list-style-type: none"> ▪ elutingimused erineva kliima ja rahvastusega aladel ▪ majade tüübid ▪ sotsiaalsete hüvede olemasolu ja nende kättesaadavus (nt arstiabi, pensionid, riiklikud toetused)

Kursus 2 (10.klass)

Teemavaldkond Inimene ja keskkond	
1 Tervis ja heaolu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ tervislikku eluviisi põhimõtted ▪ haigused ja ravi ▪ arsti juurde pöördumine ▪ ebaterved eluviisid
2. Rahvusvaheline suhtlus	<ul style="list-style-type: none"> ▪ erinevad inimesed ja rahvad (keele- ja kultuurierinevused, käitumistavad, kõlblusnormid) ▪ suhtlusvahendid: loomulik keel ja kehakeel (sõnavalik, žestid, miimika jne) ▪ meedia kui suhtluskanal ja -vahend ▪ keskkonna ja inimese suhted, keskkonnateadlikkus: looduslik tasakaal, puutumatu loodus; kaitsealad ▪ sotsiaalne miljöö: põhirahvusest koosnev või mitmekeelne ja -kultuuriline ühiskond; lähinaabrid

Kursus 3 (10.klass)

Teemavaldkond Inimene ja ühiskond	
1. Ühiskond kui eluavalduste kogum	<ul style="list-style-type: none"> ▪ majanduselu: tõusud ja mõõnad, heaoluühiskond ▪ sotsiaalsfäär, elatustase, heategevus ▪ era- ja riiklikud teenused
2. Teadus ja tehnoloogia	<ul style="list-style-type: none"> ▪ teaduse- ja tehnikasaavutused ning nende rakendamine igapäevaelus ▪ teabekeskkond: infootsing ja -vahetus ▪ keeletehnoloogilisi rakendusi igapäevaelus: elektroonsed sõnastikud, keeleõppematerjalid, ▪ arvutipõhine keeleõpe, tõlkeabiprogrammid jne

Kursus 4 (10.klass)

Teemavaldkond Kultuur ja looming	
Kultuur ja sport	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sport kui osa kultuurist ▪ Eesti spordisaavutused ▪ sport kui hobi ja sport kui töö ▪ erinevate riikide spordipäränd
Teemavaldkond Inimene ja ühiskond	
Inimestevaheline suhtlus	<ul style="list-style-type: none"> ▪ suhtlusvahendid: loomulik keel ja kehakeel (sõnavalik, žestid, miimika jne) ▪ meedia kui suhtluskanal ja -vahend ▪ erinevaid sidekanalid ja meediaväljaannete usaldusväärsus

Kursus 5 (11.klass)

Teemavaldkond Haridus ja töö	
Pere ja kasvatus	<ul style="list-style-type: none"> ▪ perekond; peresuhted, laste ja vanemate omavaheline mõistmine ning üksteisest hoolimine ▪ kasvatus: viisakusreeglid, käitumisnormid, väärtushinnangute kujundamine, salliv eluhoiak jne
Teemavaldkond Inimene ja ühiskond	
Inimene kui looduse osa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ eluring: sünd, elu ja surm ▪ tasakaal inimese ja looduse vahel (loodushoidlik eluviis, aukartus looduse ees) ▪ elulaad ehk olemise viis (nt loodushoidlik ja inimsõbralik, tervislik)

Kursus 6 (11.klass)

Teemavaldkond Inimene ja keskkond	
Geograafiline keskkond	<ul style="list-style-type: none"> ▪ keskkonna ja inimese suhted, keskkonnateadlikkus: looduslik tasakaal, puutumatu loodus ▪ tööstus ja kultuur, kaitsealad; saasteallikad ▪ loodusliku tasakaalu kadumisest tingitud ohud keskkonnale ja inimestele; kliima ja kliimamuutused ▪ keskkonna jätkusuutlik areng
Teemavaldkond Haridus ja töö	
Haridus	<ul style="list-style-type: none"> ▪ riiklikud ja eraõppeasutused, koolitused ▪ kohustuslik kooliharidus, iseõppimine

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ koolikeskkond ja -traditsioonid; noorteorganisatsioonid ▪ edasiõppimisvõimalusi Eestis ja välismaal ▪ elukestev õpe.
--	--

Kursus 7 (11.klass)

Teemavaldkond Haridus ja töö	
Tööelu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ teadlik eneseteostus; elukutsevaliku võimalusi ja karjääri planeerimine ▪ töötamine: eluloo (CV) koostamine, tööleping, töövestlus ▪ töö kui toimetulekuallikas; raha teenimine (nt sissetulekud ja väljaminekud, hinnad); tööpuudus ▪ vastutustundlik suhtumine oma töösse; hoolivus enese ja teiste suhtes
Teemavaldkond Inimene ja ühiskond	
Inimene kui indiviid	<ul style="list-style-type: none"> ▪ elu tasakaalu säilitamine ▪ psühholoogilise tervise põhimõtted ▪ probleemide lahendamine ▪ aja juhtimine koolis ja ülikoolis

Kursus 8 (11.klass) Valikkursus B2-keeleskustasemega inglise keel

Teemavaldkond Inimene ja ühiskond	
Ühiskond kui eluavalduste kogum	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Eesti ja teiste ingliskeelsete riikide õigussüsteem ▪ kuritegude liigid ja karistused nende eest ▪ sotsiaalsfäär, elatustase, heategevus
Teemavaldkond Teadus ja tehnoloogia	
Tehnoloogia	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kaasaegsed tehnoloogiad igapäevaelus ▪ biotehnoloogia igapäevaelus: olmekeemia, kosmeetika- ja toiduainetööstus jne.

Kursus 9 (12.klass)

Teemavaldkond Kultuur ja looming	
Kultuur kui looming	<ul style="list-style-type: none"> ▪ looming: kirjandus, kujutav kunst, helilooming, arhitektuur, tarbekunst, käsitöö jne ▪ rahva ajalooline kultuurimälu ▪ loova mõtte arendamine kogemuse kaudu ▪ loomeprotsessi soodustavad või takistavad tegurid (nt olme, perekond, ühiskonnakord, tavad).
Teemavaldkond Eesti ja maailm	

Eesti ja teised riigid	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Eesti Euroopa Liidu liikmesriik: ELi liikmesriigid, ELi töökorraldus ▪ Eesti koht maailmas: rahvusvaheline koostöö
------------------------	---

Kursus 10 (12.klass)

Teemavaldkond Inimene ja ühiskond	
Tervis ja heaolu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ tervislik toitumine ▪ noorte vaimne tervis ▪ noorte terviseriskid ▪ pikaajaline
Teemavaldkond Haridus ja töö	
Tööelu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ töötaja ning tööandja õigused ja vastutus, ametiühingud, katseaeg, osalise või täisajaga töö, puhkus ▪ suhted töökollektiivis; meeldiv ja sundimatu miljö, motiveeritud töötaja ▪ vajalikud eeldused oma tööga toimetulekuks ▪ puuetega inimeste töö ▪ fondid, abirahad, soodustused puuetega inimestele jne ▪ säästlik eluviis

Kursus 11 (12.klass)

Teemavaldkond Inimene ja keskkond	
Loodus- ja keskkonnakaitse	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ühitarbimine ▪ ületarbimine ▪ keskkonnaprobleemid ja inimtegevus ▪ Eesti keskkonnaprobleemid ▪ keskkonnakaitse ▪ energiaallikad, nende eelised ja puudused

Kursus 12 (12. klass) Valikkursus B2-keeleskustasemega inglise keel

Teemavaldkond Eesti ja maailm	
Teema	Õppesisu
Eesti keel ja eesti meel	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rahvuslik identiteet ▪ kultuuritraditsioonid ▪ kodukoha lugu
Eesti riik ja rahvas	<ul style="list-style-type: none"> ▪ omariiklus ja kodanikuks olemine ▪ geograafiline asend ja kliima ▪ rahvastik: põhirahvus, muukeelne elanikkond ▪ mitmekultuuriline ühiskond
Teemavaldkond Inimene ja ühiskond	

Inimene kui looduse osa	▪ eluring: sünd, elu ja surm
-------------------------	------------------------------

Õppetegevused

Gümnaasiumis arendatakse kõiki osaoskusi võrdselt, rõhuasetused võivad kursuseti olla erinevad. Õpitavat keelt kasutatakse aktiivselt nii tunnis kui ka väljaspool tundi (nt kirjasõbrad, õppereisid, õpilasvahetused ja kohtumised õpitavat keelt emakeelena kõnelejatega). Õpilane loeb autentseid ilukirjandus-, teabe-, tarbe- ja meediatekste. Kasutatakse mitmekesiseid ülesandeid, mis eeldavad loovat lähenemist. Keeletasemele vastava sõnavara omandamiseks ning keerukamate keelekonstruktsioonide kasutamiseks ja kinnistamiseks kasutab õpetaja ülesandeid, kus õpilane saab rakendada suhtlemisoskust, kasutades erinevaid keeleregistreid (nt suhtlemine ametiasutuses, tööintervjuul, olmesfääris).

Õpetaja suunab õpilasi kõrvutama ja analüüsima erinevate keelte sarnasusi ja erinevusi, nägema keeltevahelisi seoseid ning jälgima oma keelekasutust. Õpetaja planeerib koos õpilasega tööd, et saavutada eesmärgiks seatud keeleoskustase. Iseseisvate tööharjumuste kõrval kinnistuvad paaris- ja meeskonnatöö oskused.

Õppetegevuseks sobivad:

- 1) meedia- ja autentsete audiovisuaalsete materjalide kasutamine;
- 2) iseseisev lugemine ning kuulamine;
- 3) tarbekirjade koostamine (nt CV, seletuskiri, avaldus, kaebus);
- 4) loovtööd (nt kirjand, essee, artikkel, retsensioon, kokkuvõte, luuletus, tõlge, blogi);
- 5) referaatide ja/või uurimistööde koostamine ning esitlemine;
- 6) argumenteerimisoskuse arendamine (nt väitlus, vaidlus);
- 7) rolli- ja suhtlusmängud;
- 8) projektitööd (nt filmide tegemine, teatritükkide etendamine, veebilehtede koostamine);
- 9) info otsimine erinevatest võõrkeelsetest teatmeallikatest (nt sõnaraamatud, internet).

Hindamine

Õpitulemusi hinnates lähtutakse kooli õppekava üldosa ning teiste hindamist reguleerivate õigusaktide käsitlest. Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja/või praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust ainekavas taotletavatele õpitulemustele. Õpitulemusi hinnates kasutatakse

hindeid ning suulisi või kirjalikke sõnalisi hinnangud, mis toovad esile õpilase tugevused ja edusammud.

Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid.

Eesmärgiks on kõikide keele alaoskuste hindamine.

Hindamise aluseks on 5 inglise keele õpioskust: kuulamine, lugemine, keelekasutus (grammatika), kirjutamine, kõnelemine.

Hindamiskriteeriumid

<p>Kirjaliku töö hindamismudel</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ «5» – kirjutis on õige pikkusega ja sidus, sõnavara on ulatuslik, esineb üksikuid grammatikavigu; valdab tarbekeele struktuure ▪ «4» - kirjutis on õige pikkusega ja üsna sidus, sõnavara on piisav, esineb grammatikavigu, mis ei sega mõttest arusaamist; valdab tarbekeele struktuure ▪ «3» - kirjutis on õige pikkusega ja piisavalt sidus, sõnavara on piiratud, esineb grammatikavigu, mis häirivad kohati mõttest arusaamist; valdab tarbekeele struktuure osaliselt ▪ «2» – kirjutis ei ole õige pikkusega, laused on seotud, sõnavara on ebapiisav, grammatika tundmine on puudulik.
<p>Testi hindamismudel</p>	<p>100% - 90% - „5” 89% - 75% - „4” 74% – 50% - „3” 49% - 20% - “2” 0–19% - „1”</p>
<p>Suulise töö hindamismudel</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ «5» – kõne on piisavalt sujuv, sõnavara ülesande täitmiseks piisav, grammatika piisavalt korrektne; ▪ «4» – kõne pole päris sujuv, sõnavaras esineb mõningaid lünki, on märgatavaid grammatikavigu, kuid suudab selgelt edasi anda öeldu sisu; ▪ «3» – kõne pole sujuv, sõnavara on piiratud, esineb häirivaid grammatikavigu, kuid öeldu üldmõte on arusaadav; ▪ «2» – kõne on seotetu, sõnavara praktiliselt puudub, grammatika tundmine on puudulik.

2.2. VALIKÕPPEAINE A2-KEELEOSKUSTASEMEL VÕÕRKEEL - SAKSA KEEL

2.2.1. Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Valikõppeainega taotletakse, et õpilane:

- 1) saavutab keeleoskuse taseme, mis võimaldab tal igapäevastes suhtlusolukordades toime tulla;
- 2) huvitub võõrkeelte õppimisest ning nende kaudu silmaringi laiendamisest;
- 3) omandab oskuse märgata ja väärtustada erinevate kultuuride eripära;
- 4) tunneb erinevaid võõrkeelte õppimise strateegiaid ning oskab neid iseseisvalt kasutada;
- 5) huvitub õpitavat keelt kõnelevatest maadest ja nende kultuurist;
- 6) oskab kasutada eakohaseid võõrkeelseid teatmeallikaid (nt teatmeteosed, sõnaraamatud, Internet), et leida vajalikku infot ka teistes valdkondades ja õppeainetes.

2.2.2. Valikõppeaine kirjeldus

Lisaks põhikoolis õpitud võõrkeelele on gümnaasiumiastme õpilasel kooli õppesuunast lähtuvalt võimalik alustada ka uue võõrkeele ehk A2.2 keeleoskustasemega (algatajatele) saksa keele õppimist, selleks ei pea olema eelteadmisi. Uue võõrkeele omandamist toetab varasem keeleõppimise kogemus. Kursuste arv on 6 (kuus), 2 korda nädalas (210 auditoorset tundi). Tallinna Mustjõe Gümnaasiumi saksa keelte õpetamise eesmärk gümnaasiumis on kujundada õpilastes eakohane võõrkeelepädevus. Õppeprotsessis kasutatakse kommunikatiivse keeleõppe põhimõtteid ning aktiivõppemeetodeid. Rakendatakse paaris- ja rühmatööd, toetatakse saksa keelse suhtlus- ja esinemisoskuse väljakujunemist (nt esitlused, sh multimeedia, suhtlusportaalid, blogid). Õpilasi ergutatakse kasutama keelt ka väljaspool keeletunde. Gümnaasiumi keeletunnis suheldakse peamiselt õpitavas saksa keeles. Kooli õppekeelt kasutatakse vastavalt vajadusele (nt grammatika reeglite selgituste andmisel). Teemavaldkonnad ja nende alateemad on igapäevaelus omavahel läbi põimunud ning nii on neid võimalik käsitleda ka keeleõpetuses. Eri teemade kaudu on õpilasel võimalus võrrelda Eesti ja õpitava keelega seotud kultuuriruumi. Teemasid käsitledes peetakse silmas keeleoskustaset, õpilase huve ning teemade päevakohasust. Keeleteadmised ei ole eesmärk omaette, vaid vahend parema keeleoskuse omandamiseks. Õpilase edasiliikumise järgi keeleoskustasemetes arenevad ka tema keelelised teadmised. Õpilase tähelepanu juhitakse olulistele kultuurierinevustele suhtlemises. Keeleõppes arendatakse endiselt õpioskusi, mis toetavad edasisi võõrkeeleõpinguid ning panevad aluse elukestvale õppele. Gümnaasiumis arendatakse kõiki osaoskusi võrdselt, rõhuasetus võib kursuseti erineda. Õpitavat saksa keelt

kasutatakse aktiivselt nii tunnis kui ka väljaspool tundi (nt kirjasõbrad, õppereisid, õpilasvahetused ja kohtumised õpitavat keelt emakeelena kõnelejatega). Õpilane loeb lihtsamaid teabe-, tarbe- ja meediatekste. Kasutatakse mitmekesiseid ülesandeid, mis eeldavad loovat lähenemist. Õpetaja suunab õpilasi kõrvutama ja analüüsima keelte sarnasusi ja erinevusi, nägema keeltevahelisi seoseid ning jälgima oma keelekasutust. Õpetaja planeerib koos õpilasega tööd, et saavutada eesmärgiks seatud keeleoskustase. Iseseisvate tööharjumuste kõrval kinnistuvad paaris- ja meeskonnatöö oskused.

Osaoskuste arendamiseks sobivad näiteks:

- 1) Digi, meedia ja autentsete audiovisuaalsete materjalide kasutamine;
- 2) lihtsamate tarbekirjade koostamine (nt sõnumid, erinevad ankeedid, CV);
- 3) loovtööd (nt plakat, kuulutus, luuletus, tõlge, kokkuvõte, blogi);
- 4) lühikeste referaatide ja/või uurimistööde (võimalik emakeeles või eesti keeles) koostamine ning esitlemine;
- 5) rolli- ja suhtlusmängud;
- 6) projektitööd (nt filmide tegemine, teatritükkide etendamine, veebilehtede koostamine);
- 7) info otsimine erinevatest saksa keelsetest teatmeallikatest (nt sõnaraamatud, ajakirjad, ajalehed, internetiallikad).

2.2.3. Gümnaasiumi lõpuks taotletavad teadmised, oskused, hoiakud

Saksa keelte õpetamise kaudu taotletakse, et gümnaasiumi lõpuks õpilane:

Keeleoskuse A2 tase gümnaasiumi lõpus:

Algajad

õpitulemused/oskused	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
rahuldav õpitulemus	A1.2	A1.2	A1.2	A1.2
hea õpitulemus	A2.1	A2.1	A2.1	A2.1
väga hea õpitulemus	A2.2	A2.2	A2.2	A2.2

Gümnaasiumi lõpetaja (algajad) rahuldav õpitulemus saksa keeles on A1.2.

Hea õpitulemusega õpilane täidab osaliselt ning väga hea õpitulemusega õpilane kõik A2.1 ja A2.2 keeleoskustaseme nõuded. Väga hea õpitulemusega õpilane on suuteline osaliselt täitma ka järgmise (B1) keeleoskustaseme nõudeid.

2.2.4. Kursuste õpitulemused, õppesisu ja hindamine

Õpitulemused

Kuulamisoskus:

- 1) mõistab erinevate kõnelejate olmeteksti ja telefoni teel edastatud teateid eeldusel, et need on lähedased standardkeelele ja need baseeruvad õpitud sõnavaral;
- 2) oskab tuletada tundmatute sõnade tähendust konteksti abil temale tuntud elementide kaudu;
- 3) teab oma emakeeles enamkasutatavate rahvusvaheliste sõnade tähendusi ning oskab neid teadmisi kasutada võõrkeelset teksti kuulates;
- 4) suudab eristada kuuldu detaile ja järjestada sündmusi;
- 5) suudab jälgida lühiloengut (5–10 min) ning eristada sellest olulist infot.

Kõnelemisoskus:

- 1) kasutab vastavale võõrkeelele omast intonatsiooni, rütmi ja rõhku;
- 2) oskab vestelda põhiteematika ulatuses;
- 3) tunneb suhtlusetiketti ja oskab seda kasutada;
- 4) oskab vahetada ja edastada infot, esitada ning vastata küsimustele;
- 5) hääldada kõiki võõrhäälikuid korrektselt;
- 6) kasutada õpitud fraase õige intonatsiooniga.

Lugemisoskus:

- 1) suudab lugeda funktsionaalstiililt erinevaid tekste, nende hulgas mitmesuguseid kasutamishüvisid;
- 2) oskab leida tekstist vajalikku või huvipakkuvat infot;
- 3) oskab teksti mõistmiseks kasutada pealkirju, illustratsioone, jooniseid, skeeme, erinevaid kirjapilte;
- 4) oskab tuletada tundmatute sõnade tähendust konteksti abil temale tuntud elementide kaudu (liitsõna üksikkomponendid ja sõnaliited);
- 5) teab oma emakeeles kasutatavate rahvusvaheliste sõnade tähendusi ning oskab neid teadmisi kasutada võõrkeelset teksti lugedes;
- 6) oskab leida õpitava võõrkeele vahendusel infot erinevatest allikatest, seda valida ja kasutada;
- 7) oskab kasutada eriliigilisi sõnaraamatuid ja teatmeteoseid.

Kirjutamisoskus:

- 1) oskab loetu ja kuuldu põhjal märkmeid teha;
- 2) tunneb õigekirja ja lausemärgistusi, vajadusel oskab neid kontrollida
- 3) teatmeteoste abil;
- 4) oskab täita aadressi ja isiklike andmeid nõudvat ankeeti;
- 5) oskab kirjutada kirja või elektronkirja kasutades õpitud keelendeid;

I kursuse lõpetaja:

- 1) saab aru igapäevastest väljenditest ja lühikestest lausetest;
- 2) kasutab õpitud väljendeid ja lühilauseid oma vajaduste väljendamiseks ning oma lähiümbruse (pere, kodu, kool) kirjeldamiseks;
- 3) reageerib adekvaatselt lihtsatele küsimustele ja korraldustele;
- 4) on omandanud esmased teadmised õpitava keele kultuuriruumist;
- 5) rakendab õpetaja juhendamisel varem omandatud õpioskusi ja -strateegiaid;
- 6) seab endale õpieesmärke ning hindab koostöös kaaslaste ja õpetajaga oma saavutusi;
- 7) töötab õpetaja juhendamisel iseseisvalt, paaris ja rühmas;
- 8) tunneb huvi õpitavat keelt kõnelevate maade kultuurielu vastu;
- 9) kasutab võõrkeelseid teabeallikaid (nt sõnaraamatud).

Keeleoskuse tase I kursuse lõpus:

Õpitulemus	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
hea ja väga hea	A1.1	A1.1	A1.1	A1.1

II kursuse lõpetaja:

- 1) saab aru igapäevastest väljenditest ja lühikestest lausetest;
- 2) kasutab õpitud väljendeid ja lühilauseid oma vajaduste väljendamiseks ning oma lähiümbruse kirjeldamiseks;
- 3) reageerib adekvaatselt lihtsatele küsimustele ja korraldustele;
- 4) on omandanud esmased teadmised õpitava keele kultuuriruumist;
- 5) rakendab õpetaja juhendamisel varem omandatud õpioskusi ja -strateegiaid;
- 6) seab endale õpieesmärke ning hindab koostöös kaaslaste ja õpetajaga oma saavutusi;
- 7) töötab õpetaja juhendamisel iseseisvalt, paaris ja rühmas;
- 8) tunneb huvi õpitavat keelt kõnelevate maade kultuurielu vastu;
- 9) kasutab võõrkeelseid teabeallikaid (nt sõnaraamatud).

Keeleoskuse tase II kursuse lõpus:

õpitulemus	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
hea ja väga hea õpitulemus	A1.1	A1.1	A1.1	A1.1

III kursuste lõpetaja:

- 1) mõistab lihtsate vestluste, sõnumite ja tekstide sisu õpitud temaatika piires;
- 2) saab hakkama igapäevastes lihtsates suhtlusolukordades;
- 3) saab aru igapäevastest väljenditest ja lühikestest lausetest;
- 4) kasutab õpitud väljendeid ja lühilauseid oma vajaduste väljendamiseks ning oma lähiümbruse kirjeldamiseks;
- 5) reageerib adekvaatselt lihtsatele küsimustele ja korraldustele;
- 6) on omandanud esmased teadmised õpitava keele kultuuriruumist;
- 7) rakendab õpetaja juhendamisel varem omandatud õpioskusi ja -strateegiaid;
- 8) seab endale õpieesmärke ning hindab koostöös kaaslaste ja õpetajaga oma saavutusi;
- 9) töötab õpetaja juhendamisel iseseisvalt, paaris ja rühmas;
- 10) tunneb huvi õpitavat keelt kõnelevate maade kultuurielu vastu;
- 11) koostab lihtsaid tekste õpitud temaatika piires;
- 12) kasutab võõrkeelseid teabeallikaid (nt sõnaraamatud, Internet);
- 13) seab eesmärke ja hindab nende saavutatuse taset ning valib ja vajaduse korral muudab oma õpistrateegiaid.

Keeleoskuse tase III kursuse lõpus:

õpitulemus	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
hea ja väga hea	A1.1 – A1.2	A1.1 – A1.2	A1.1 – A1.2	A1.1 – A1.2

IV kursuse lõpetaja:

- 1) mõistab lihtsate vestluste, sõnumite ja tekstide sisu õpitud temaatika piires;
- 2) saab hakkama igapäevastes lihtsates suhtlusolukordades, tuginedes õpitud kultuuriteadmistele;
- 3) koostab lihtsaid tekste õpitud temaatika piires;
- 4) tunneb huvi õpitavat keelt kõnelevate maade kultuurielu vastu;
- 5) kasutab võõrkeelseid teabeallikaid (nt sõnaraamatud, Internet) vajaliku informatsiooni leidmiseks;

- 6) seab eesmärged ja hindab nende saavutatuse taset ning valib ja vajaduse korral muudab oma õpistrateegiaid;
- 7) seostab omandatud teadmisi nii võõrkeelte valdkonna kui ka teiste valdkondade teadmistega.

Keeleoskuse tase IV kursuse lõpus:

õpitulemus	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
hea ja väga hea õpitulemus	A1.2	A1.2	A1.2	A1.2

V kursuse lõpetaja:

- 1) mõistab lihtsate vestluste, sõnumite ja tekstide sisu õpitud temaatika piires;
- 2) saab hakkama igapäevastes lihtsates suhtlusolukordades, tuginedes õpitud kultuuriteadmistele;
- 3) koostab lihtsaid tekste õpitud temaatika piires;
- 4) tunneb huvi õpitavat keelt kõnelevate maade kultuurielu vastu;
- 5) kasutab võõrkeelseid teabeallikaid (nt sõnaraamatud, Internet) vajaliku informatsiooni leidmiseks;
- 6) seab eesmärged ja hindab nende saavutatuse taset ning valib ja vajaduse korral muudab oma õpistrateegiaid;
- 7) seostab omandatud teadmisi nii võõrkeelte valdkonna kui ka teiste valdkondade teadmistega.

Keeleoskuse tase V kursuse lõpus:

õpitulemus	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
hea ja väga hea õpitulemus	A1.2 – A2.1	A1.2 – A2.1	A1.2 – A2.1	A1.2 – A2.1

VI kursuse lõpetaja:

- 1) mõistab endale tuttavalt teemat kõike olulist;
- 2) mõistab lihtsate vestluste, sõnumite ja tekstide sisu õpitud temaatika piires;
- 3) oskab kirjeldada kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmärged ning lühidalt põhjendada ja selgitada oma seisukohti ning plaane;
- 4) oskab koostada lihtsat teksti tuttavalt teemat;
- 5) saab õpitavat keelt emakeelena kõnelevate inimestega igapäevases suhtlemises enamasti hakkama, tuginedes õpitava keele maa kultuuritavadele;

- 6) tunneb huvi õpitavat keelt kõnelevate maade kultuurielu vastu, loeb võõrkeelsest eakohast kirjandust, vaatab filme ja telesaateid ning kuulab raadiosaateid;
- 7) kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (nt tõlkesõnaraamatut, internetti) vajaliku info otsimiseks ka teistes valdkondades ja õppeainetes;
- 8) töötab iseseisvalt, paaris ja rühmas;
- 9) hindab õpetaja abiga oma tugevaid ja nõrku külgi seatud eesmärkide järgi ning kohandab oma õpistrateegiaid.
- 10) seostab omandatud teadmisi nii saksa keelte valdkonna kui ka teiste valdkondade teadmistega.

Keeleoskuse tase VI kursuse lõpus:

õpitulemus	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
hea ja väga hea õpitulemus	A2.1 – A2.2	A2.1 – A2.2	A2.1 – A2.2	A2.1 – A2.2

Osaoskuste õpitulemused esitatakse [Euroopa keeleõppe raamdokumendis](#).

Gümnaasiumi lõpetaja rahuldav õpitulemus saksa keeles B-keelena on A1.2.

Hea õpitulemusega õpilane täidab osaliselt ning väga hea õpitulemusega õpilane kõik A2.1 ja A2.2 keeleoskustaseme nõuded.

Väga hea õpitulemusega õpilane on suuteline osaliselt täitma ka järgmise (B1) keeleoskustaseme nõudeid.

Õppesisu

I kursus

Mina ja teised

Enesetutvustus: enese, pereliikmete ja kaaslaste tutvustamine (nt nimi, rahvus, sugu, vanus, elukoht). Suhtlemine pereliikmete ja kaaslastega (viisakas kõnetamine: tervitamine, vabandused, tänamine, vastamine, pöördumine, palve). Huvid ja eelistused; perekond, koduloomad. sõbrad; ühised tegevused.

Igapäevaelu

Kool ja klass, õppeained ja tunniplaan, koolitarbed, õppetegevused. Ametid ja töökohad (nt pereliikmete ja sugulaste ametid).

Kodu ja lähiümbus

Kodu, koduasjad, kodukoht.

Praktilised tööd ja IKT rakendamine

- 1) meedia ja autentsete audiovisuaalsete materjalide kasutamine;
- 2) lihtsamate tarbekirjade koostamine (nt sõnumid, erinevad ankeedid, CV);
- 3) rolli- ja suhtlusmängud;
- 4) info otsimine erinevatest võõrkeelsetest teatmeallikatest (nt sõnaraamatud).

II kursus

Kodu ja lähiümbus

Jõulutradsioonid ja kombed.

Riigid ja nende kultuur

Saksamaa: jõulud (tradsioonid ja tavapärad, pühisümbolika).

Saksa kirjandus: saksa muinasjutt. Saksa kirjandus: saksa keele luuletused ja laulud.

Igapäevaelu

Toitumine ja tervislik eluviis, restoranis, ostmine, kaupluses.

Praktilised tööd ja IKT rakendamine

- 1) meedia ja autentsete audiovisuaalsete materjalide kasutamine;
- 2) lihtsamate tarbekirjade koostamine (nt sõnumid);
- 3) loovtööd (nt plakat, luuletus, tõlge);
- 4) rolli- ja suhtlusmängud;
- 5) info otsimine erinevatest võõrkeelsetest teatmeallikatest (nt sõnaraamatud, Internet).
- 6) hindab õpetaja abiga oma tugevaid ja nõrku külgi seatud eesmärkide järgi ning kohandab oma õpistrateegiaid.

III kursus

Vaba aeg

Erinevad vaba aja veetmise viisid. Lemmiktegevused (nt lugemine, tantsimine, sport, mängud, ühistegevused sõpradega); kooliväliline tegevus (nt huviringid, ekskursioonid); huvid (nt sport, kino, kollektsioneerimine); vaba aja veetmise viisid (nt teater, muusika, televisioon, raadio, muuseumid, arvuti ja Internet, ekstreemsport).

Igapäevaelu

Igapäevased tegemised; päeva planeerimine (nt päevakava); kell ja kellaaeg; kalender, aastaajad, nädalapäevad, kuude nimetused, kuupäevad.

Riigid ja nende kultuur

Saksamaa: rahvakalendri tähtpäevad, traditsioonid ja tavapärased, pühisümbolika.

Kodu ja lähiümbrus

Kodukoht; kodu, kodu kui eluruum.

Praktilised tööd ja IKT rakendamine

- 1) meedia ja autentsete audiovisuaalsete materjalide kasutamine;
- 2) lihtsamate tarbekirjade koostamine (nt sõnumid, erinevad ankeedid);
- 3) loovtööd (nt plakat, tõlge);
- 4) lihtsamate tekstide koostamine ning esitlemine;
- 5) rolli- ja suhtlusmängud;
- 6) info otsimine erinevatest võõrkeelsetest teatmeallikatest (nt sõnaraamatud, Internet).

IV kursus

Vaba aeg

Reisimine, koolivaheajad; õpilane peres, perepuhkus (nt puhkus koos vanematega, nädalalõpu puhkus); aastaajad ja puhkus (nt vaba aja veetmine ja puhkamine suvel, sügisel, talvel ja kevadel); spordialad ja sportlikud tegevused (nt erinevad spordialad, spordiga tegelemine, ekstreemsport, sport teleris). Ettevalmistus reisiks ja reisimise viisid (nt reisiks vajalik raha, vajalikud esemed, lennuki-, bussi- või suusareisid, erinevad matkad, nt jalgsimatk, jalgrattamatk); reisid teistesse maadesse (nt kultuuriline mitmekesisus, loodusturism).

Riigid ja nende kultuur

Saksamaa: puhkamine, reisimine, turism, kultuuriline mitmekesisus

Igapäevaelu

Tervis ja tervislik eluviis, arstiabi (nt meditsiinasutuses, apteegis); ostmine, kaupluses.

Praktilised tööd ja IKT rakendamine

- 1) meedia ja autentsete audiovisuaalsete materjalide kasutamine;
- 2) lihtsamate tarbekirjade koostamine (nt sõnumid);

- 3) loovtööd (nt luuletus, plakat, tõlge, kokkuvõte);
- 4) lihtsamate tekstide koostamine ning esitlemine;
- 5) rolli- ja suhtlusmängud; teatritükkide etendamine.
- 6) info otsimine erinevatest võõrkeelsetest teatmeallikatest (nt sõnaraamatud, Internet).

V kursus

Igapäevaelu

Igapäevased tegemised, tegevusalad ja ametid; linnas, tee küsimine ja juhatamine, koolitee (nt tee pikkus).

Riigid ja nende kultuur

Saksamaa: jõulud (traditsioonid ja tavapärad). Saksa kirjandus: saksa keele luuletused. Saksamaa: pealinn ja suuremad linnad (nt pealinn Berlin), tähelepanuväärsus, ekskursioonid, Berliini zoo ja loomad; rahvakalendri tähtpäevad (vastlapäev), traditsioonid ja tavapärad, pühisümbolika; suuremad linnad (nt Hamburg, Dresden, Weimar, Bremen jne); tähelepanuväärsus, ekskursioonid; Saksamaa geograafiline asukoht (asukoht Euroopas, naaberriigid, Läänemeri); ilm (ilmakaared, kliimateade); loodus ja keskkond; riigi- ja rahvussümbolika (lipp, vapp, hümn jne); riigipühad ja riiklikud tähtpäevad, saksa keelt kõnelevate riikide olulisemad sündmused ja inimesed. Saksakeelsed riigid: Österreich, die Schweiz, Lichtenstein, Luxemburg, pealinnad, pühirahvused, keeled, looduslik ja kultuuriline eripära ja looduskaunid kohad. Euroopa riigid: mõned Euroopa riigid, nende pealinnad, pühirahvused, keel, looduslik eripära, kultuur ja inimesed.

Praktilised tööd ja IKT rakendamine

- 1) meedia ja autentsete audiovisuaalsete materjalide kasutamine;
- 2) lihtsamate tarbekirjade koostamine (nt sõnumid);
- 3) loovtööd (nt plakat, kuulutus, luuletus, tõlge, kokkuvõte, blogi);
- 4) lihtsamate referaatide ja/või ekskursioonide koostamine ning esitlemine;
- 5) rolli- ja suhtlusmängud;
- 6) projektitööd (nt filmide vaatamine, ülesannete kirjutamine ja sooritamine, veebilehtede koostamine);
- 7) info otsimine erinevatest võõrkeelsetest teatmeallikatest (nt sõnaraamatud, Internet).

VI kursus

Kodukoht Eesti

Kool Eestis ja eesti haridussüsteem, edasiõppimine ja töö.

Riigid ja nende kultuur

Saksamaa: saksa keelt kõnelevate riikide olulisemad sündmused ja inimesed; kool Saksamaal ja saksa haridussüsteem, edasiõppimine ja töö.

Igapäevaelu. Õppimine ja töö.

Koolipäev: kool ja klass, õppetegevused. Edasiõppimine ja töö: kutsevalik, haridusasutused, kutsesobivus. Ametid ja töökohad: ereliikmete ja sugulaste ametid, minu tulevik.

Vaba aeg

Erinevad vaba aja veetmise viisid: vaba aja veetmise viisid: teater, muusika, televisioon, raadio, muuseumid, arvuti ja Internet. Lemmiktegevused: lugemiseelistused (nt lemmikraamatud, raamat Internetis). Reklaam.

Praktilised tööd ja IKT rakendamine

- 1) meedia ja autentsete audiovisuaalsete materjalide kasutamine;
- 2) iseseisev lugemine ja kuulamine;
- 3) tarbekirjade koostamine (nt elulugu, seletuskiri, avaldus, kaebus, kaaskiri, motivatsioonikiri);
- 4) loovtööd (nt kirjand, artikkel, plakat, kuulutus, arvustus, luuletus, tõlge, kokkuvõte, blogi);
- 5) lihtsamate referaatide ja/või uurimistöde koostamine ning esitlemine;
- 6) rolli- ja suhtlusmängud kasutades draamaõpet;
- 7) projekttööd (nt filmide tegemine, esitluse koostamine ning sooritus);
- 8) info otsimine erinevatest võõrkeelsetest teatmeallikatest (nt sõnaraamatud, Internet);
- 9) esitluste ja/või uurimistöde koostamine ning esitlemine;
- 10) keelerühmadevahelised arutlused ja väitlused;
- 11) keelekeskkonnas täidetavad ülesanded (nt muuseumitund, usutlused, tänavaküsitlused).

GRAMMATIKA JA KEELESTRUKTUURID

I-II kursus (A1.1-A1.1)

SÕNAAJÄRG LAUSES

Lihtlausete, eitava ja küsiva lause ja kas-küsimuse moodustamine; lühivastuse moodustamine; lihtsate liitlausete moodustamine sidesõnade abil; tutvustava konstruktsiooni kasutamine. Sõnajärg lihtlauses. Satzklammer modaaltegusõnade, lahutatava eesliitega tegusõnade ja ajavormi Präsens kasutamise korral: *Er will nach Hamburg kommen. Wir fangen um zwei Uhr an.*

LAUSED

Lihtlause - jaatav, eitav lause, küsi- ja käsklause: *Nimmst du Kaffee oder Tee?* Liitlused rinnastavate sidesõnadega: *Ich trinke Tee und meine Mutter trinkt Kaffee.*

TEGUSÕNA PÖÖRAMINE

Kasutatavamad tegusõnad; *Präsens: sein, haben* + modaaltegusõnad (*müssen, können, wollen, sole, dürfen*) 1. ja 3. pöördes; käskiv kõneviis (2. pööre): *Entschuldigen Sie bitte!* (püsiväljendina).

TEGUSÕNAD

Ma-, da- tegevusnime ja oleviku kasutamine; lihtsate modaaltegusõnade kasutamine; lihtsate enesekohaste verbide kasutamine Modaaltegusõnad: *mögen (ich mag, ich möchte), dürfen, können, müssen, wollen, sollen*; kasutatavamad lahutatava eesliitega tegusõnad; abitegusõnad: *sein, haben.*

NIMISÕNAD JA ARTIKKEL

Artikli kasutamine ;artiklita konstruktsioonid ; nimisõna määratud ja määramata vormi moodustamine; nimisõna mitmuse moodustamine; üksikute ebareeglipäraste nimisõnade kasutamine. Nimisõna sugu, mitmus, käänamine: *Nominativ, Akkusativ*; Dativ kindlates väljendites *in der Schweiz, am Montag*; määrav ja umbmäärane artikkel, artikli puudumine; eitussõna *kein.*

OMADUSSÕNAD

Omadussõna ühildumine nimisõnaga täiendi ja öeldistäitena (määramata vorm); omadussõna ühildumine formaalse alusega. Omadussõna öeldistäitena ja määrsõnalises kasutuses: *Ich bin klug. Er lernt gut.*

ASESÕNAD

Isikuline asesõna aluse ja sihitisena; omastav asesõna; umbisikuline asesõna *man*; asesõna formaalse alusena; lihtsamate asesõnade kasutamine; siduva asesõna kasutamine. Käänamine: *Nominativ; Akkusativ*; omastav asesõna (*mein, dein*); küsiv asesõna *Wer? Was?*

Wie viel?...; näitav asesõna (*der/ das/ die*); umbmäärane asesõna (*viele, nichts, etwas, ...*); umbisikuline asesõna es püsiväljendites *Wie geht es?*

EESSÕNAD

Lihtsamate eessõnade kasutamine; tavalisemate kohta ja liikumist väljendavate eessõnade kasutamine. Aega väljendavad eessõnad. Püsiväljendid: *am Montag, in der ersten Stunde, 20 vor drei, um fünf Uhr*. Kohta väljendavad eessõnad. Püsiväljendid: *in Estland, nach Berlin, aus Deutschland*. Eessõnad akkusatiivi ja daativiga (*Wechselpräpositionen*): *Stell den Wagen vor das Haus. Der Wagen steht vor dem Haus*. Muud eessõnad: *Das brauche ich für Sport*.

ARVSÕNAD

Põhiarvsõnade kasutamine (nt telefoninumber, kellaeg, hind); mõningate järgarvsõnade kasutamine (nt klass, korrus). Põhiarvsõna (1–1000); *eine Million. Es ist jetzt fünf. Es kostet drei Euro*. Järgarvsõna: kuupäev: *Heute ist der zwölfte Juli*.

SIDESÕNAD

Liitlausete moodustamine lihtsate sidesõnade abil kasutamine jaatavas lauses; sidesõna kasutamine. Rinnastavad sidesõnad: *und, und auch, oder, aber*.

SIDUVAD MÄÄRSÕNAD

Lihtsate lausemäärsõnade kasutamine (lihtlause); lihtsate kohamääruste kasutamine; lihtsate ajamäärsõnade kasutamine. *Zuerst waren wir in Berlin, dann in Dresden*.

SÕNATULETUS

Liitsõnade moodustamine: *hellblau, Schneemann, Schwimmbad, ...* enam kasutatavad tegusõnade liited: *mitspielen*. Enam kasutatavad nimi-, omadus- ja tegusõnade tuletusliited: *Schwimmer, Verkäuferin, bezahlen, anrufen*.

III-IV kursus (A1.2-A2.1)

SÕNAJÄRG LAUSES

Liitlausete, eitava ja küsiva lause ja kas-küsimuse moodustamine; lühivastuse moodustamine; lihtsate liitlausete moodustamine sidesõnade abil; tutvustava konstruktsiooni kasutamine. Sõnajärg lihtlauses. Satzklammer modaaltegusõnade, lahutatava eesliitega tegusõnade ja ajavormi *Perfekt* kasutamise korral: *Er hat drei Jahre in Berlin gelebt*.

LAUSED

Lihtlause - jaatav, eitav lause, küsi- ja käsklause: *Ich suche die Bahnhofstraße. Wann sehen wir uns? Setz dich, bitte! Kõrvallaused sidesõnadega denn. Ich bin zur Schule nicht gekommen, denn ich bin krank gewesen.*

TEGUSÕNA PÖÖRAMINE

Käskiva kõneviisi moodustamine; verbi ajavormide moodustamine; enesekohaste verbide kasutamine; tavalisemate deponensverbide kasutamine; oleviku väljandamine; minevikuvormidega tutvumine (lihtminevik, täisminevik) *Perfekt; Präteritum: haben, sein.* Abitegusõnad: *haben, sein. Infinitiv: korralduse/käsu väljendamiseks: Bitte einsteigen!*

TEGUSÕNAD

Modaaltegusõna: *sollen*; kasutatavamad enesekohased tegusõnad; kasutatavamate tegusõnade reksioon Infinitiiv täiendina: *Ich möchte den Drucker reparieren lassen*; modaaltegusõna subjektiivses tähenduses: *Er soll krank sein. Sie können im Stau stehen.*

NIMISÕNAD JA ARTIKKEL

Omastava asesõna ja nimisõna ühildumine; nimisõna ja omadussõna ühildumine (lihtsad fraasid); enam kasutatavate ebareeglipäraste nimisõnade kasutamine. Käänamine: *Akkusativ, Dativ.* Demonstrativartikkel: *dieser. Wer ist dieser Mann? Indefinitartikkel: jeder, viele, etwas, was. Auf dem Fest waren viele Leute.*

OMADUSSÕNAD

Omadussõna ja nimisõna ühildumine määramata ja määratud vormis; omadussõna võrdlusastmete moodustamine; lihtsamate oleviku ja mineviku kesksõnade kasutamine; omadussõna kasutamine kohanimede puhul. Omadussõna täiendina, käänamine määrava ja umbmäärase artikliga: *Nominativ, Akkusativ*; kasutatavamate omadussõnade kesk- ja ülivõrre.

ASESÕNAD

Näitava asesõna kasutamine; hulka tähistavate asesõnade kasutamine Isikuline asesõna: käänamine: *Dativ*; omastav asesõna; umbmäärane asesõna *man*; küsiv asesõna *welcher/es/e, was für ein/e (Nominativ, Akkusativ)*; umbisikuline asesõna *es*; näitav asesõna: *dieser (Welcher Stuhl gefällt dir?) – Dieser gefällt mir gut.*; siduv asesõna *der/ das/ die (Nominativ, Akkusativ).*

AEGA VÄLJENDAVID EESSÕNAD

Enam kasutatavad eessõnad ja eessõnalised väljendid: *Ab Montag habe ich wieder mehr Zeit. Ich mache seit drei Jahren Motosport. Was machst du an/ zu Ostern? Er hat mit 21 geheiratet.*

KOHTA VÄLJENDAVAD EESSÕNAD

Um den See herum stehen überall Zelte. Das Hotel liegt außerhalb der Stadt. Die Post ist gegenüber dem Bahnhof/ dem Bahnhof gegenüber. Jenseits der Berge.

MUUD EESSÕNAD

Ich fahre mit dem Bus. Wir gehen zu Fuß.

ARVSÕNAD

Põhi- ja järgarvsõnad, lihtmurrud, kellaaeg, arvsõnad enam kasutatavate mõõtühikutega. *Heute haben wir 20 Grad. Ich bin 1997 geboren. Ein Viertel vom Kuchen ist noch da. Der dritte Film hat mir am besten gefallen. Ich habe gestern zweimal angerufen.*

SIDESÕNAD

Levinumate sidesõnade kasutamine pea- ja kõrvallauses. Rinnastavad sidesõnad: *denn. Ich kann heute nicht kommen, denn ich habe Besuch.*

SIDUVAD MÄÄRSÕNAD

Levinumate lausemäärsõnade kasutamine pea- ja kõrvallauses; kohamäärsõnade kasutamine; tavalisemate erinevate määrsõnade kasutamine *Ich war krank. Deshalb konnte ich nicht kommen.*

SÕNATULETUS

Enam kasutatavad nimi-, omadus- ja tegusõnade tuletusliited: *Fröhlichkeit, Unglück, Meinung, sonnig, technisch, planen, abfahren, abschließen* ; Konversioon: *das Gehen.*

V-VI kursus (A2.1-A2.2- (võimalikult B1.1)

SÕNAAJÄRG LAUSES

Erinevaid määrsõnu sisaldava pealause moodustamine käskiva kõneviisi kasutamine; lausemäärust sisaldava kõrvallause moodustamine; kaudse kõne moodustamine. Sõnajärg kõrvallauses: *Ich rufe nicht an, weil ich keine Zeit habe. Asesõnaliste sihitiste järjekord lauses Wir geben sie ihm.*

LAUSED

Liitlause: kõrvallause alistavate sidesõnadega *weil, dass, wenn:*

Wenn es nicht regnet, können wir gehen. Ich weiß, dass er kommt.

Kaudne küsimus küsisõnaga ja sidesõnaga *ob: Ich weiß nicht, woher er kommt.*

Ich weiß nicht, ob er kommt. Kõrvallaused sidesõnadega damit, als, denn, seit, während, bis, da jms: Ich rufe ihn an, damit er auch kommt. Ich warte hier, bis du kommst.

Als ich fünf war, habe ich eine Schwester bekommen.

TEGUSÕNA PÕÖRAMINE

Käskiva kõneviisi moodustamine; verbi ajavormide moodustamine; enesekohaste verbide kasutamine; tavalisemate deponensverbide kasutamine; tuleviku moodustamine „werden“abil; tuleviku väljendamine; oleviku väljendamine; tavalisemate partikkelverbide kasutamine; minevikuvormidega tutvumine (lihtminevik, täisminevik) Modaaltepusõnad (*Präteritum*): *wollen, sollen, müssen, können, dürfen. Ich hätte gern* (kindla väljendina.) *Ich würde sagen. Ich könnte dir helfen. Futur I: oletuse, lootuse, kartuse ja tuleviku väljendamiseks; Konjunktiv II: haben, sein, werden, modaaltepusõnad; würde + Infinitiv viisaka palve, soovi, ettepaneku väljendamiseks; Ich hätte gern. (kindla väljendina.) Ich würde sagen. Ich könnte dir helfen. Infinitiv: korralduse/käsu väljendamiseks: Bitte einsteigen! partikliga zu ja ilma: Er hat mich gebeten, die CD zu kopieren.*

TEGUSÕNAD

Abitepusõna: *werden*; enesekohased tepusõnad; tepusõnade rektsioon;

NIMISÕNAD JA ARTIKKEL

Demonstrativartikkel: *derselbe: Dieselbe Tour habe ich auch mal gemacht. Indefinitartikkel: wenige, einige, manche ...Auf dem Fest waren wenige Leute.*

OMADUSSÕNAD

Käänamine: *Genitiv*. Omadussõna käänamine: *Dativ*; omadussõnade võrdlusastmed, *wie* ja *als*; Omadussõnade substantiveerimine (*der Deutsche/ ein Deutscher*)

ASESÕNAD

Umbmäärane asesõna: *einer, keiner, jeder, jemand, irgend-siduv asesõna der/ das/die (Dativ, Genitiv ja eessõnadega), das, was, wo*. Siduv asesõna: *wo + eessõna (wovon, woraus, ...)* *Nichts, wovon sie gesprochen haben.*

AEGA VÄLJENDAVID EESSÕNAD

Wir haben über einen Monat gewartet. Während des Essens. Der Schulbus fährt nur innerhalb der Schulzeit. Er musste von Jugend an viel arbeiten.

KOHTA VÄLJENDAVID EESSÕNAD

Kasutamine.

MUUD EESSÕNAD

Die Jacke ist aus Leder. Er arbeitet genau nach dem Plan. Wir sind wegen des schlechten Wetters zu Hause geblieben.

ARVSÕNAD

(Komm, wir fahren in die Berge.) Erstens ist das Wetter schön und zweitens haben wir genug Zeit.

SIDESÕNAD

Alistavad sidesõnad: *weil, dass, wenn. Ich will als Bürokaufmann arbeiten, weil diese Arbeit mir gefällt.* Alistavad sidesõnad: *damit, als, seit, um, obwohl, ...Sie kam, um sich zu entschuldigen. Ich muss hingehen, obwohl ich keine Lust habe.*

SIDUVAD MÄÄRSÕNAD

Ich muss morgen früh aufstehen, darum gehe ich jetzt nach Hause. Die Sonne scheint, aber trotzdem ist es kalt. Sie kann sehr gut singen, deswegen will sie Sängerin werden. ...

SÕNATULETUS

Nimi-, omadus- ja tegusõnade tuletusliited: *Mißerfolg, essbar, endlos, zerreißen, herkommen,*

Hindamine

Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja/või praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust ainekavas taotletavatele õpitulemustele. Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute ja numbriliste hinnetega. Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid.

Saksa keele õpetaja kasutab hindamiseks erinevaid hindamismudelid, sh kujundav hindamine.

Hindamiskriteeriumid

Kirjaliku töö hindamismudel	<ul style="list-style-type: none">▪ «5» – kirjutis on õige pikkusega ja sidus, sõnavara on ulatuslik, esineb üksikuid grammatikavigu; valdab tarbekeele struktuure
------------------------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ «4» - kirjutis on õige pikkusega ja üsna sidus, sõnavara on piisav, esineb grammatikavigu, mis ei sega mõttest arusaamist; valdab tarbekeele struktuure ▪ «3» - kirjutis on õige pikkusega ja piisavalt sidus, sõnavara on piiratud, esineb grammatikavigu, mis häirivad kohati mõttest arusaamist; valdab tarbekeele struktuure osaliselt ▪ «2» – kirjutis ei ole õige pikkusega, laused on seosetud, sõnavara on ebapiisav, grammatika tundmine on puudulik.
Testi hindamismudel	<p>100% - 90% - „5” 89% - 75% - „4” 74% – 50% - „3” 49% - 20% - “2” 0–19% - „1“</p>
Suulise töö hindamismudel	<ul style="list-style-type: none"> ▪ «5» – kõne on piisavalt sujuv, sõnavara ülesande täitmiseks piisav, grammatika piisavalt korrektne; ▪ «4» – kõne pole päris sujuv, sõnavaras esineb mõningaid lünki, on märgatavaid grammatikavigu, kuid suudab selgelt edasi anda öeldu sisu; ▪ «3» – kõne pole sujuv, sõnavara on piiratud, esineb häirivaid grammatikavigu, kuid öeldu üldmõte on arusaadav; ▪ «2» – kõne on seosetu, sõnavara praktiliselt puudub, grammatika tundmine on puudulik.

2.2.5. Õppetegevus

Tallinna Mustjõe Gümnaasiumis arendatakse kõiki osaoskusi võrdselt, rõhuasetused võivad kursuseti olla erinevad. Õpitavat keelt kasutatakse aktiivselt ka väljaspool saksa keele tundi (nt teised ainetunnid, õppereisid, õpilasvahetused, projektid, keelelaagrid ning kohtumised eesti keelt emakeelena kõnelejatega). Õpilane loeb autentseid ilukirjandus-, teabe-, tarbe- ja meediatekste. Kasutatakse mitmekesiseid ülesandeid, mis eeldavad loovat käsitlust. Keeletasemele vastava sõnavara omandamiseks ning keerukamate keelekonstruktsioonide kasutamiseks ja kinnistamiseks valib õpetaja ülesandeid, kus õpilane saab rakendada suhtlemisoskust, kasutades erinevaid keeleregistreid (nt suhtlemine ametiasutuses, töövestlusel, olmesfääris) ning vajadusel kasutab ITK-vahendeid. Õpetaja juhib õpilasi kõrvutama ning analüüsima erinevate keelte sarnasusi ja erinevusi, nägema keelte vahel seoseid ning jälgima oma keelekasutust. Õpetaja plaanib koos õpilastega tööd, et saavutada eesmärgiks seatud keeleoskustase. Iseseisvate tööharjumuste kõrval kinnistuvad paaris- ja meeskonnatöö oskused.

2.3. VALIKÕPPEAINE A2-KEELEOSKUSTASEMEL VÕÕRKEEL - PRANTSUSE KEEL

2.3.1. Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Valikõppeainega taotletakse, et õpilane:

- 1) omandab keeleoskuse tasemel, mis võimaldab toime tulla teda puudutavates igapäevastes suhtlusolukordades võõrkeelt emakeelena kõnelejaga;
- 2) mõistab ja väärtustab oma ning teiste kultuuride sarnasusi ja erinevusi ja oskab suhtluses
- 3) sellega arvestada;
- 4) huvitub õpitavat keelt kõnelevatest maadest ja nende kultuurist;
- 5) omandab elukestvaks õppeks motivatsiooni ning vajalikud oskused.

2.3.2. Valikõppeaine kirjeldus

Lisaks põhikoolis õpitud võõrkeelele on gümnaasiumiastme õpilasel kooli õppesuunast lähtuvalt võimalik alustada ka uue võõrkeele ehk A2.2 keeleoskustasemega (algatajatele) prantsuse keele õppimist, selleks ei pea olema eelteadmisi. Uue võõrkeele omandamist toetab varasem keeleõppimise kogemus. Kursuste arv on 6 (kuus), 2 korda nädalas (210 auditoorset tundi). Tallinna Mustjõe Gümnaasiumi prantsuse keelte õpetamise eesmärk gümnaasiumis on kujundada õpilastes eakohane võõrkeelepädevus. Õppeprotsessis kasutatakse kommunikatiivse keeleõppe põhimõtteid ning aktiivõppemeetodeid. Rakendatakse paaris- ja rühmatööd, toetatakse prantsuse keelse suhtlus- ja esinemisoskuse väljakujunemist (nt esitlused, sh multimeedia, suhtlusportaalid, blogid). Õpilasi ergutatakse kasutama keelt ka väljaspool keeletunde. Gümnaasiumi keeletunnis suheldakse peamiselt õpitavas prantsuse keeles. Kooli õppekeelt kasutatakse vastavalt vajadusele (nt grammatika reeglite selgituste andmisel). Teemavaldkonnad ja nende alateemad on igapäevaelus omavahel läbi põimunud ning nii on neid võimalik käsitleda ka keeleõpetuses. Eri teemade kaudu on õpilasel võimalus võrrelda Eesti ja õpitava keelega seotud kultuuriruumi. Teemasid käsitledes peetakse silmas keeleoskustaset, õpilase huve ning teemade päevakohasust. Keeleteadmised ei ole eesmärk omaette, vaid vahend parema keeleoskuse omandamiseks. Õpilase edasiliikumise järgi keeleoskustasemetes arenevad ka tema keelelised teadmised. Õpilase tähelepanu juhitakse olulistele kultuurierinevustele suhtlemises. Keeleõppes arendatakse endiselt õpioskusi, mis toetavad edasisi võõrkeeleõpinguid ning panevad aluse elukestvatele õppele. Gümnaasiumis arendatakse kõiki osaoskusi võrdselt, rõhuasetus võib kursuseti erineda. Õpitavat prantsuse keelt kasutatakse aktiivselt nii tunnis kui ka väljaspool tundi (nt kirjasõbrad, õppereisid, õpilasvahetused ja kohtumised õpitavat keelt emakeelena kõnelejatega). Õpilane loeb

lihtsamaid teabe-, tarbe- ja meediatekste. Kasutatakse mitmekesisid ülesandeid, mis eeldavad loovat lähenemist. Õpetaja suunab õpilasi kõrvutama ja analüüsima keelte sarnasusi ja erinevusi, nägema keeltevahelisi seoseid ning jälgima oma keelekasutust. Õpetaja planeerib koos õpilasega tööd, et saavutada eesmärgiks seatud keeleoskustase. Iseseisvate tööharjumuste kõrval kinnistuvad paaris- ja meeskonnatöö oskused.

Osaoskuste arendamiseks sobivad näiteks:

- 1) Digi, meedia ja autentsete audiovisuaalsete materjalide kasutamine;
- 2) lihtsamate tarbekirjade koostamine (nt sõnumid, erinevad ankeedid, CV);
- 3) loovtööd (nt plakat, kuulutus, luuletus, tõlge, kokkuvõte, blogi);
- 4) lühikeste referaatide ja/või uurimistööde (võimalik emakeeles või eesti keeles) koostamine ning esitlemine;
- 5) rolli- ja suhtlusmängud;
- 6) projektitööd (nt filmide tegemine, teatritükkide etendamine, veebilehtede koostamine);
- 7) info otsimine erinevatest prantsuse keelsetest teatmeallikatest (nt sõnaraamatud, ajakirjad, ajalehed, internetiallikad).

2.3.3. Gümnaasiumi lõpuks taotletavad teadmised, oskused, hoiakud

Prantsuse keelte õpetamise kaudu taotletakse, et gümnaasiumi lõpuks õpilane:

Keeleoskuse A2 tase gümnaasiumi lõpus:

Algajad

õpitulemused/oskused	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
rahuldav õpitulemus	A1.2	A1.2	A1.2	A1.2
hea õpitulemus	A2.1	A2.1	A2.1	A2.1
väga hea õpitulemus	A2.2	A2.2	A2.2	A2.2

Gümnaasiumi lõpetaja (algajad) rahuldav õpitulemus prantsuse keeles on A1.2.

Hea õpitulemusega õpilane täidab osaliselt ning väga hea õpitulemusega õpilane kõik A2.1 ja A2.2 keeleoskustaseme nõuded. Väga hea õpitulemusega õpilane on suuteline osaliselt täitma ka järgmise (B1) keeleoskustaseme nõudeid.

2.3.4. Kursuste õpitulemused, õppesisu ja hindamine

Õpitulemused

Kuulamisoskus:

- 1) mõistab erinevate kõnelejate olmeteksti ja telefoni teel edastatud teateid eeldusel, et need on lähedased standardkeelele ja need baseeruvad õpitud sõnavaral;
- 2) oskab tuletada tundmatute sõnade tähendust konteksti abil temale tuntud elementide kaudu;
- 3) teab oma emakeeles enamkasutatavate rahvusvaheliste sõnade tähendusi ning oskab neid teadmisi kasutada võõrkeelset teksti kuulates;
- 4) suudab eristada kuuldu detaile ja järjestada sündmusi;
- 5) suudab jälgida lühiloengut (5–10 min) ning eristada sellest olulist infot.

Kõnelemisoskus:

- 1) kasutab vastavale võõrkeelele omast intonatsiooni, rütmi ja rõhku;
- 2) oskab vestelda põhitemaatika ulatuses;
- 3) tunneb suhtlusetiketti ja oskab seda kasutada;
- 4) oskab vahetada ja edastada infot, esitada ning vastata küsimustele;
- 5) hääldada kõiki võõrhäälikuid korrektselt;
- 6) kasutada õpitud fraase õige intonatsiooniga.

Lugemisoskus:

- 1) suudab lugeda funktsionaalstiililt erinevaid tekste, nende hulgas mitmesuguseid kasutamishüvisi;
- 2) oskab leida tekstist vajalikku või huvipakkuvat infot;
- 3) oskab teksti mõistmiseks kasutada pealkirju, illustratsioone, jooniseid, skeeme, erinevaid kirjapilte;
- 4) oskab tuletada tundmatute sõnade tähendust konteksti abil temale tuntud elementide kaudu (liitsõna üksikkomponendid ja sõnaliited);
- 5) teab oma emakeeles kasutatavate rahvusvaheliste sõnade tähendusi ning oskab neid teadmisi kasutada võõrkeelset teksti lugedes;
- 6) oskab leida õpitava võõrkeele vahendusel infot erinevatest allikatest, seda valida ja kasutada;
- 7) oskab kasutada eriliigilisi sõnaraamatuid ja teatmeteoseid.

Kirjutamisoskus:

- 1) oskab loetu ja kuuldu põhjal märkmeid teha;
- 2) tunneb õigekirja ja lausemärgistusi, vajadusel oskab neid kontrollida
- 3) teatmeteoste abil;
- 4) oskab täita aadressi ja isiklike andmeid nõudvat ankeeti;
- 5) oskab kirjutada kirja või elektronkirja kasutades õpitud keelendeid;

I kursuse lõpetaja:

- 1) saab aru igapäevastest väljenditest ja lühikestest lausetest;
- 2) kasutab õpitud väljendeid ja lühilauseid oma vajaduste väljendamiseks ning oma lähiümbruse (pere, kodu, kool) kirjeldamiseks;
- 3) reageerib adekvaatselt lihtsatele küsimustele ja korraldustele;
- 4) on omandanud esmased teadmised õpitava keele kultuuriruumist;
- 5) rakendab õpetaja juhendamisel varem omandatud õpioskusi ja -strateegiaid;
- 6) seab endale õpieesmärke ning hindab koostöös kaaslaste ja õpetajaga oma saavutusi;
- 7) töötab õpetaja juhendamisel iseseisvalt, paaris ja rühmas;
- 8) tunneb huvi õpitavat keelt kõnelevate maade kultuurielu vastu;
- 9) kasutab võõrkeelseid teabeallikaid (nt sõnaraamatud).

Keeleoskuse tase I kursuse lõpus:

Õpitulemus	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
hea ja väga hea	A1.1	A1.1	A1.1	A1.1

II kursuse lõpetaja:

- 1) saab aru igapäevastest väljenditest ja lühikestest lausetest;
- 2) kasutab õpitud väljendeid ja lühilauseid oma vajaduste väljendamiseks ning oma lähiümbruse kirjeldamiseks;
- 3) reageerib adekvaatselt lihtsatele küsimustele ja korraldustele;
- 4) on omandanud esmased teadmised õpitava keele kultuuriruumist;
- 5) rakendab õpetaja juhendamisel varem omandatud õpioskusi ja -strateegiaid;
- 6) seab endale õpieesmärke ning hindab koostöös kaaslaste ja õpetajaga oma saavutusi;
- 7) töötab õpetaja juhendamisel iseseisvalt, paaris ja rühmas;
- 8) tunneb huvi õpitavat keelt kõnelevate maade kultuurielu vastu;
- 9) kasutab võõrkeelseid teabeallikaid (nt sõnaraamatud).

Keeleoskuse tase II kursuse lõpus:

õpitulemus	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
hea ja väga hea õpitulemus	A1.1	A1.1	A1.1	A1.1

III kursuste lõpetaja:

- 1) mõistab lihtsate vestluste, sõnumite ja tekstide sisu õpitud temaatika piires;
- 2) saab hakkama igapäevastes lihtsates suhtlusolukordades;
- 3) saab aru igapäevastest väljenditest ja lühikestest lausetest;
- 4) kasutab õpitud väljendeid ja lühilauseid oma vajaduste väljendamiseks ning oma lähiümbruse kirjeldamiseks;
- 5) reageerib adekvaatselt lihtsatele küsimustele ja korraldustele;
- 6) on omandanud esmased teadmised õpitava keele kultuuriruumist;
- 7) rakendab õpetaja juhendamisel varem omandatud õpioskusi ja -strateegiaid;
- 8) seab endale õpieesmärke ning hindab koostöös kaaslaste ja õpetajaga oma saavutusi;
- 9) töötab õpetaja juhendamisel iseseisvalt, paaris ja rühmas;
- 10) tunneb huvi õpitavat keelt kõnelevate maade kultuurielu vastu;
- 11) koostab lihtsaid tekste õpitud temaatika piires;
- 12) kasutab võõrkeelseid teabeallikaid (nt sõnaraamatud, Internet);
- 13) seab eesmärke ja hindab nende saavutatuse taset ning valib ja vajaduse korral muudab oma õpistrateegiaid.

Keeleoskuse tase III kursuse lõpus:

õpitulemus	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
hea ja väga hea	A1.1 – A1.2	A1.1 – A1.2	A1.1 – A1.2	A1.1 – A1.2

IV kursuse lõpetaja:

- 1) mõistab lihtsate vestluste, sõnumite ja tekstide sisu õpitud temaatika piires;
- 2) saab hakkama igapäevastes lihtsates suhtlusolukordades, tuginedes õpitud kultuuriteadmistele;
- 3) koostab lihtsaid tekste õpitud temaatika piires;
- 4) tunneb huvi õpitavat keelt kõnelevate maade kultuurielu vastu;
- 5) kasutab võõrkeelseid teabeallikaid (nt sõnaraamatud, Internet) vajaliku informatsiooni leidmiseks;

- 6) seab eesmärged ja hindab nende saavutatuse taset ning valib ja vajaduse korral muudab oma õpistrateegiaid;
- 7) seostab omandatud teadmisi nii võõrkeelte valdkonna kui ka teiste valdkondade teadmistega.

Keeleoskuse tase IV kursuse lõpus:

õpitulemus	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
hea ja väga hea õpitulemus	A1.2	A1.2	A1.2	A1.2

V kursuse lõpetaja:

- 1) mõistab lihtsate vestluste, sõnumite ja tekstide sisu õpitud temaatika piires;
- 2) saab hakkama igapäevastes lihtsates suhtlusolukordades, tuginedes õpitud kultuuriteadmistele;
- 3) koostab lihtsaid tekste õpitud temaatika piires;
- 4) tunneb huvi õpitavat keelt kõnelevate maade kultuurielu vastu;
- 5) kasutab võõrkeelseid teabeallikaid (nt sõnaraamatud, Internet) vajaliku informatsiooni leidmiseks;
- 6) seab eesmärged ja hindab nende saavutatuse taset ning valib ja vajaduse korral muudab oma õpistrateegiaid;
- 7) seostab omandatud teadmisi nii võõrkeelte valdkonna kui ka teiste valdkondade teadmistega.

Keeleoskuse tase V kursuse lõpus:

õpitulemus	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
hea ja väga hea õpitulemus	A1.2 – A2.1	A1.2 – A2.1	A1.2 – A2.1	A1.2 – A2.1

VI kursuse lõpetaja:

- 1) mõistab endale tuttavatel teemadel kõike olulist;
- 2) mõistab lihtsate vestluste, sõnumite ja tekstide sisu õpitud temaatika piires;
- 3) oskab kirjeldada kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmärged ning lühidalt põhjendada ja selgitada oma seisukohti ning plaane;
- 4) oskab koostada lihtsat teksti tuttavatel teemadel;
- 5) saab õpitavat keelt emakeelena kõnelevate inimestega igapäevases suhtlemises enamasti hakkama, tuginedes õpitava keele maa kultuuritavadele;

- 6) tunneb huvi õpitavat keelt kõnelevate maade kultuurielu vastu, loeb võõrkeelsest eakohast kirjandust, vaatab filme ja telesaateid ning kuulab raadiosaateid;
- 7) kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (nt tõlkesõnaraamatut, internetti) vajaliku info otsimiseks ka teistes valdkondades ja õppeainetes;
- 8) töötab iseseisvalt, paaris ja rühmas;
- 9) hindab õpetaja abiga oma tugevaid ja nõrku külgi seatud eesmärkide järgi ning kohandab oma õpistrateegiaid.
- 10) seostab omandatud teadmisi nii saksa keelte valdkonna kui ka teiste valdkondade teadmistega.

Keeleoskuse tase VI kursuse lõpus:

õpitulemus	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
hea ja väga hea õpitulemus	A2.1 – A2.2	A2.1 – A2.2	A2.1 – A2.2	A2.1 – A2.2

Osaoskuste õpitulemused esitatakse [Euroopa keeleõppe raamdokumendis](#).

Gümnaasiumi lõpetaja rahuldav õpitulemus prantsuse keeles B-keelena on A1.2.

Hea õpitulemusega õpilane täidab osaliselt ning väga hea õpitulemusega õpilane kõik A2.1 ja A2.2 keeleoskustaseme nõuded.

Väga hea õpitulemusega õpilane on suuteline osaliselt täitma ka järgmise (B1) keeleoskustaseme nõudeid.

Õppesisu

I kursus

Mina ja teised

Enesetutvustus: enese, pereliikmete ja kaaslaste tutvustamine (nt nimi, rahvus, sugu, vanus, elukoht). Suhtlemine pereliikmete ja kaaslastega (viisakas kõnetamine: tervitamine, vabandused, tänamine, vastamine, pöördumine, palve). Huvid ja eelistused; perekond, koduloomad. sõbrad; ühised tegevused.

Igapäevaelu

Kool ja klass, õppeained ja tunniplaan, koolitarbed, õppetegevused. Ametid ja töökohad (nt pereliikmete ja sugulaste ametid).

Kodu ja lähiümbus

Kodu, koduasjad, kodukoht.

Praktilised tööd ja IKT rakendamine

- 1) meedia ja autentsete audiovisuaalsete materjalide kasutamine;
- 2) lihtsamate tarbekirjade koostamine (nt sõnumid, erinevad ankeedid, CV);
- 3) rolli- ja suhtlusmängud;
- 4) info otsimine erinevatest võõrkeelsetest teatmeallikatest (nt sõnaraamatud).

II kursus

Kodu ja lähiümbus

Jõulutraditsioonid ja kombed.

Riigid ja nende kultuur

Prantsusmaa: jõulud (traditsioonid ja tavapärased, pühisümbolika).

Prantsuse kirjandus: prantsuse muinasjutt. Prantsuse kirjandus: prantsuse keele luuletused ja laulud.

Igapäevaelu

Toitumine ja tervislik eluviis, restoranis, ostmine, kaupluses.

Praktilised tööd ja IKT rakendamine

- 1) meedia ja autentsete audiovisuaalsete materjalide kasutamine;
- 2) lihtsamate tarbekirjade koostamine (nt sõnumid);
- 3) loovtööd (nt plakat, luuletus, tõlge);
- 4) rolli- ja suhtlusmängud;
- 5) info otsimine erinevatest võõrkeelsetest teatmeallikatest (nt sõnaraamatud, Internet).
- 6) hindab õpetaja abiga oma tugevaid ja nõrku külgi seatud eesmärkide järgi ning kohandab oma õpistrateegiaid.

III kursus

Vaba aeg

Erinevad vaba aja veetmise viisid. Lemmiktegevused (nt lugemine, tantsimine, sport, mängud, ühistegevused sõpradega); kooliväliline tegevus (nt huviringid, ekskursioonid); huvid (nt sport,

kino, kolleksioneerimine); vaba aja veetmise viisid (nt teater, muusika, televisioon, raadio, muuseumid, arvuti ja Internet, ekstreemsport).

Igapäevaelu

Igapäevased tegemised; päeva planeerimine (nt päevakava); kell ja kellaaeg; kalender, aastaajad, nädalapäevad, kuude nimetused, kuupäevad.

Riigid ja nende kultuur

Prantsusmaa: rahvakalendri tähtpäevad, traditsioonid ja tavapärad, pühisümbolika.

Kodu ja lähiümbrus

Kodukoht; kodu, kodu kui eluruum.

Praktilised tööd ja IKT rakendamine

- 1) meedia ja autentsete audiovisuaalsete materjalide kasutamine;
- 2) lihtsamate tarbekirjade koostamine (nt sõnumid, erinevad ankeedid);
- 3) loovtööd (nt plakat, tõlge);
- 4) lihtsamate tekstide koostamine ning esitlemine;
- 5) rolli- ja suhtlusmängud;
- 6) info otsimine erinevatest võõrkeelsetest teatmeallikatest (nt sõnaraamatud, Internet).

IV kursus

Vaba aeg

Reisimine, koolivaheajad; õpilane peres, perepuhkus (nt puhkus koos vanematega, nädalalõpupuhkus); aastaajad ja puhkus (nt vaba aja veetmine ja puhkamine suvel, sügisel, talvel ja kevadel); spordialad ja sportlikud tegevused (nt erinevad spordialad, spordiga tegelemine, ekstreemsport, sport teleris). Ettevalmistus reisiks ja reisimise viisid (nt reisiks vajalik raha, vajalikud esemed, lennuki-, bussi- või suusareisid, erinevad matkad, nt jalgrattamatk, jalgrattamatk); reisid teistesse maadesse (nt kultuuriline mitmekesisus, loodusturism).

Riigid ja nende kultuur

Prantsusmaa: puhkamine, reisimine, turism, kultuuriline mitmekesisus.

Igapäevaelu

Tervis ja tervislik eluviis, arstiabi (nt meditsiinasutuses, apteegis); ostmine, kaupluses.

Praktilised tööd ja IKT rakendamine

- 1) meedia ja autentsete audiovisuaalsete materjalide kasutamine;
- 2) lihtsamate tarbekirjade koostamine (nt sõnumid);
- 3) loovtööd (nt luuletus, plakat, tõlge, kokkuvõte);
- 4) lihtsamate tekstide koostamine ning esitlemine;
- 5) rolli- ja suhtlusmängud; teatritükkide etendamine.
- 6) info otsimine erinevatest võõrkeelsetest teatmeallikatest (nt sõnaraamatud, Internet).

V kursus

Igapäevaelu

Igapäevased tegemised, tegevusalad ja ametid; linnas, tee küsimine ja juhatamine, koolitee (nt tee pikkus).

Riigid ja nende kultuur

Prantsusmaa: jõulud (traditsioonid ja tavapärad). Prantsuse kirjandus: prantsuse keele luuletused. Prantsusmaa: pealinn ja suuremad linnad, tähelepanuväärsus, ekskursioonid; rahvakalendri tähtpäevad (vastlapäev), traditsioonid ja tavapärad, pühisümbolika; suuremad linnad; tähelepanuväärsus, ekskursioonid; Prantsusmaa geograafiline asukoht (asukoht Euroopas, naaberriigid); ilm (ilmakaared, kimateade); loodus ja keskkond; riigi- ja rahvussümbolika (lipp, vapp, hümn jne); riigipühad ja riiklikud tähtpäevad, saksa keelt kõnelevate riikide olulisemad sündmused ja inimesed. Prantsusekeelsed riigidepealinnad, pühirahvused, keeled, looduslik ja kultuuriline eripära ja looduskaunid kohad. Euroopa riigid: mõned Euroopa riigid, nende pealinnad, pühirahvused, keel, looduslik eripära, kultuur ja inimesed.

Praktilised tööd ja IKT rakendamine

- 1) meedia ja autentsete audiovisuaalsete materjalide kasutamine;
- 2) lihtsamate tarbekirjade koostamine (nt sõnumid);
- 3) loovtööd (nt plakat, kuulutus, luuletus, tõlge, kokkuvõte, blogi);
- 4) lihtsamate referaatide ja/või ekskursioonide koostamine ning esitlemine;
- 5) rolli- ja suhtlusmängud;
- 6) projektitööd (nt filmide vaatamine, ülesannete kirjutamine ja sooritamine, veebilehtede
- 7) koostamine);
- 8) info otsimine erinevatest võõrkeelsetest teatmeallikatest (nt sõnaraamatud, Internet).

VI kursus

Kodukoht Eesti

Kool Eestis ja eesti haridussüsteem, edasiõppimine ja töö.

Riigid ja nende kultuur

Prantsusemaa: prantsuse keelt kõnelevate riikide olulisemad sündmused ja inimesed; kool
Prantsusemaal ja prantsuse haridussüsteem, edasiõppimine ja töö.

Igapäevaelu. Õppimine ja töö.

Koolipäev: kool ja klass, õppetegevused. Edasiõppimine ja töö: kutsevalik, haridusasutused, kutsesobivus. Ametid ja töökohad: ereliikmete ja sugulaste ametid, minu tulevik.

Vaba aeg

Erinevad vaba aja veetmise viisid: vaba aja veetmise viisid: teater, muusika, televisioon, raadio, muuseumid, arvuti ja Internet. Lemmiktegevused: lugemiseelistused (nt lemmikraamatud, raamat Internetis). Reklaam.

Praktilised tööd ja IKT rakendamine

- 1) meedia ja autentsete audiovisuaalsete materjalide kasutamine;
- 2) iseseisev lugemine ja kuulamine;
- 3) tarbekirjade koostamine (nt elulugu, seletuskiri, avaldus, kaebus, kaaskiri, motivatsioonikiri);
- 4) loovtööd (nt kirjand, artikkel, plakat, kuulutus, arvustus, luuletus, tõlge, kokkuvõte, blogi);
- 5) lihtsamate referaatide ja/või uurimistöde koostamine ning esitlemine;
- 6) rolli- ja suhtlusmängud kasutades draamaõpet ;
- 7) projekttööd (nt filmide tegemine, esitluse koostamine ning sooritus);
- 8) info otsimine erinevatest võõrkeelsetest teatmeallikatest (nt sõnaraamatud, Internet);
- 9) esitluste ja/või uurimistöde koostamine ning esitlemine;
- 10) keelerühmadevahelised arutlused ja väitlused;
- 11) keelekeskkonnas täidetavad ülesanded (nt muuseumitund, usutlused, tänavaküsitlused).

Hindamine

Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja/või praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust ainekavas taotletavatele õpitulemustele. Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute ja

numbriliste hinnetega. Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid.

Saksa keele õpetaja kasutab hindamiseks erinevaid hindamismudelid, sh kujundav hindamine.

Hindamiskriteeriumid

<p>Kirjaliku töö hindamismudel</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ «5» – kirjutis on õige pikkusega ja sidus, sõnavara on ulatuslik, esineb üksikuid grammatikavigu; valdab tarbekeele struktuure ▪ «4» - kirjutis on õige pikkusega ja üsna sidus, sõnavara on piisav, esineb grammatikavigu, mis ei sega mõttest arusaamist; valdab tarbekeele struktuure ▪ «3» - kirjutis on õige pikkusega ja piisavalt sidus, sõnavara on piiratud, esineb grammatikavigu, mis häirivad kohati mõttest arusaamist; valdab tarbekeele struktuure osaliselt ▪ «2» – kirjutis ei ole õige pikkusega, laused on seotud, sõnavara on ebapiisav, grammatika tundmine on puudulik.
<p>Testi hindamismudel</p>	<p>100% - 90% - „5” 89% - 75% - „4” 74% – 50% - „3” 49% - 20% - “2” 0–19% - „1”</p>
<p>Suulise töö hindamismudel</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ «5» – kõne on piisavalt sujuv, sõnavara ülesande täitmiseks piisav, grammatika piisavalt korrektne; ▪ «4» – kõne pole päris sujuv, sõnavaras esineb mõningaid lünki, on märgatavaid grammatikavigu, kuid suudab selgelt edasi anda öeldu sisu; ▪ «3» – kõne pole sujuv, sõnavara on piiratud, esineb häirivaid grammatikavigu, kuid öeldu üldmõte on arusaadav; ▪ «2» – kõne on seotetu, sõnavara praktiliselt puudub, grammatika tundmine on puudulik.

2.3.5. Õppetegevus

Tallinna Mustjõe Gümnaasiumis arendatakse kõiki osaoskusi võrdselt, rõhuasetused võivad kursuseti olla erinevad. Õpitavat keelt kasutatakse aktiivselt ka väljaspool prantsuse keele tundi (nt teised ainetunnid, õppereisid, õpilasvahetused, projektid, keelelaagrid ning kohtumised eesti keelt emakeelena kõnelejatega). Õpilane loeb autentseid ilukirjandus-, teabe-, tarbe- ja meediatekste. Kasutatakse mitmekesiseid ülesandeid, mis eeldavad loovat käsitlust.

Keeletasemele vastava sõnavara omandamiseks ning keerukamate keelekonstruktsioonide kasutamiseks ja kinnistamiseks valib õpetaja ülesandeid, kus õpilane saab rakendada suhtlemisostust, kasutades erinevaid keeleregistreid (nt suhtlemine ametiasutuses, töövestlusel, olmesfääris) ning vajadusel kasutab ITK-vahendeid. Õpetaja juhib õpilasi kõrvutama ning analüüsima erinevate keelte sarnasusi ja erinevusi, nägema keelte vahel seoseid ning jälgima oma keelekasutust. Õpetaja plaanib koos õpilastega tööd, et saavutada eesmärgiks seatud keeleoskustase. Iseseisvate tööharjumuste kõrval kinnistuvad paaris- ja meeskonnatöö oskused.